

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken postai széküld:	
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt	Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "	Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50	Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20	Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

As „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr.
Minden következőnél . . . 4 . . . Nyilttér sora . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kóstól fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Szerbia.

Arad, április 15.

(+) Nagy meglepetésre ébredt a világ. A meglepetés annyival is inkább váratlanul hatott, mert az előzmények mit sem sejtettek velünk a hatásos áprilisi operetről. Előzőleg az aera nyugodt volt, csak a Milán és Natália-féle kibékülés tünt fel egy kissé zavart színben azok előtt, kik kombinálni merészelték a jövő eseményeinek alakulására.

És most Sándor, a koránérett gyermekkirály komoly, csaknem megdöbentető elhatározással a forradalom terére lép, miniszteriumát elfogatja, magát nagykorúnak jelenti ki, s proklamációiban a megtamadott és lanyhuló szerb népképviselőnek rendezésére, a teljes népszabadság megszilárdítására vállalkozik.

Nagy és merész lépés, különösen attól, kit Európa még nem régen csak oly módon ismert, mint aki az államtudományokból kitűnő eredménnyel vizsgázott. E jogi könyveknek egyike sem tanítja a királynak az alkotmány rekonstruálására azt a formát, melyet ő választott, az — államcsinyt.

Kétségtelen, hogy e dolgot, mint Szerbia alkotmányos életében nagy jelentőségű fordulópontot, komolyabb szemüvegen át kell néznünk, mint ahogy azt a világ az esemény pillanatnyi, káprázatos hatása alatt tekintette. Ha mélyebben nyulunk a dolog belsejébe, eltűnik az operettszerűség rózsaszíne, s helyébe lép a sejtett és sejtethető intrigák sötéte.

Ezeknek a képeknek hatása alatt okvetlen kell, hogy ama forrás, amaz indító erő után kutassunk, mely az eseményeknek e lökést megadta, s mely nagyon kevés valószínűség szerint származhatik a hirtelen nagykorú gyermekkirálytól. Igenis, az események kiinduló pontja oly egyének kezében van, kiknek okuk, nagy okuk lehetett Szerbia politikájába beleavatkozni.

A helyzet különben maga kívánta a forradalmat. Midőn Risztics kiragadta a hatalmat a kormányon levő radikálisok kezéből, azok a legnagyobb mérvű presszió és terrorizmus dacára sem tudtak többségre vergődni a szkupstinában, s mikor már az ellenzék erős agitációja folytán a törvényszerű határozatképességig nem tudtak eljutni a tanácskozásoknál, mikor már a hur végsőig megfeszült, s a nehéz levegőben a közeli vihar szele terjengett, — az eseménynek természetszerűleg be kellett következnie.

Hogy a kormány ténykedésével elégedetlenkedő nép ezt a fordulatot örömmel üdvözli, az szintén nem váratlan, hiszen egy jobb — várva-várt jövő hajnalát látja derengeni.

A gyermekkirály ez államcsinye nem egyéb ügyes fogásnál, melylyel meggátolta a belforrongásokat, esetleg po-

gá r h á b o r u t, mely küszöbön állott, s be is következik, ha Sándor tovább is tétlenül nézi Risztics és társainak ténykedését, mely éles ellentétben állott a közhangulattal.

Ő a helyesebb utat választotta, megelőzte az eseményeket, s elkövette az államcsinyt.

Ha most ennek mozgatóit keressük, két alternatíva áll előttünk, melyek egyikének bizonyosságában kell hogy higgyünk. Vagy Milán és Natália, a kibékült szülők féltették a gyermekük alatt inogni kezdő trónt, s adták meg az agit a cselekvésre, vagy pedig az orosz kormány előzetes beleegyezésével követte el Sándor ezt a dolgot, mit az orosz ügynököknek előzetes izgatásai csak bizonyítani látszanak. A megtisztult tény pedig csak az, bármiként is vegyük a látszatot, hogy Risztics merész sakkhúzása tisztázta némiképen a chaotikus állapotokat. Hogy ez ily gyorsan végbement, az történeti szükség volt, hogy pedig mily okból ment végbe, arra nézve a fent jelzett válaszutra hivatkozhatunk.

Az államcsiny különben Magyarország külpolitikáján mit sem változtat, — mint ezt Kálnoky, közös külügyminiszterünk is jelezte — ha Szerbia továbbra is megmarad velünk, mint külhatalommal szemben, eddigi semleges álláspontjánál. Mert hogy szövetségére nem szorultunk, bizonyítják az elmúlt idők, s ellenséges álláspontja legfőleg csak egy kis alkalmatlanságot okozna.

Ha az államcsiny tényleg Oroszország előleges tudtával történt meg, úgy ez az orosz politika győzelmét jelenti a Balkánon.

Ránk nézve ugyan ez is másodrendű kérdés. Most csak azt várjuk, milyenek lesznek az európai politikai szituációk, s hogy nem fognak-e a dologban határozzottan orosz intrigát látni, mely ezt a komoly tárgyu áprilisi operettet rendezte, s melylyel fényes sikert aratott a szerző.

Belföld.

A képviselőház munkarendje.

A képviselőház legközelebbi munkarendje tárgyában a következőkről értesülünk: A pénzügyi tárca-költségvetés tárgyalása s az ugy nevezett appropriacionális vitának kezdete közé mintegy három-négy napi idő fog esni, miközben a ház pénzügyi bizottsága tárgyalja a költségvetési törvényjavaslatot s arra vonatkozó jelentését benyújtja. Ezen idő alatt a ház tanácskozásainak tárgyát fogják képezni a kereskedelmi miniszternek az államvasuti beruházásokra vonatkozó törvényjavaslata s néhány kisebb előterjesztés. Az appropriacionális vita után a néptanítói fizetésekre vonatkozó törvényjavaslat s a ház alkalmazottjainak szolgálati- és illetmény-szabályzata kerül a házban tárgyalás alá.

Az egyházpolitika mellett.

Sárosvármegye állandó választmánya 14 szavazattal 4 ellenében elfogadta Szinyei Merse István alispán határozati javaslatát, mely szerint a vármegye közönsége helyesli és támogatja a kormány egyházpolitikai programját.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

— Április 15.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Schóber Ernő, Hentaller Lajos, Josipovich Géza.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Josipovich Imre. Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegykönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket. — Kiadták a bizottságoknak.

Polonyi Géza a szerbiai államcsiny, Horváth Adám a Mollináry-ezredben előfordult öngyilkossági esetek tárgyában interpellációkat jelentettek be. — Az interpellációk az ülés végére maradnak.

Következik

a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalása.

Vikár István elismeréssel van Wekerle nagyszabású koncepciója iránt, amely tagadhatatlan, de viszont szükségesnek találja kijelenteni, hogy pénzügyi politikánkban nem találja az egyöntetűséget, amely gazdasági életünk minden ágát egyaránt és egyformán ölelné fel. Pedig ez feltétlenül szükséges. Egészséges pénzügyi politikához szükséges azonban az önálló vámtérület és a megfelelő delőzefim, amelyek nélkül boldogulni ugysem fogunk. Ezeknek hja legfőbb oka annak, hogy ő a költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélső balról.)

Mezei Mór az adóztatás kérdésében szól. Maga Wekerle is elismeri, hogy e téren komoly reformokra van szükség, és tudja azt mindenki, de ez nem orvosolja az évek óta tartó, állandó panaszokat. A baj legfőbb oka az egyenetlen adóztatásban, az adókulcs meg nem felelő voltában rejlik. Ezen kell segítenünk mentől hamarabb és erre különösen kéri a pénzügyminiszter figyelmét. A reformot illetőleg már most egyre utalnia kell, arra, hogy a 10%-os adókulcs nem igazságos minden keresetforrásra és hogy a késedelmi kamat számításában nem szabad a kényelemnek irányadónak lennie, hanem az igazságnak. Általában azt kérde, hogy jogosult-e az egyenes adónál a késedelmi kamat fenntartása? A bélyeg és illeték kérdését is szóba hozta s ebben a kérdésben is egészségesebb törvényes intézkedéseket sürget. A lottó-jövedéket is kifogásolja, mert ezzel csak demoralizálólag hatnak a lakosságra. Örvendne, ha azt már a jövő költségvetésben nem látná. A költségvetést elfogadja, de kéri a pénzügyminisztert, hogy megjegyzését illetőleg vegye figyelembe. (Helyeslés jobbtól.)

Holló Lajos a késedelmi kamatra nézve igazat ad Mezei Mórnak. De ezenkívül az adóztatás kérdését sokkal sötétebbnek látja, mint látják a jobboldalon. Ott a fogyasztási adó, mely a lehető legabnormisabb kezelési móddal a lehető legigaztalanabbul kezelik. Használóképpen jogos panasz a bélyegilleték kiadásában

követett eljárás miatt, amely sok tekintetben következetlen és még több szempontból nem igazságos. Az adózásra visszatérve eseteket hoz föl arra nézve, hogy nálunk az adókivetés nem igazságos és sokszor felháborítóan sérelmes. Egyéb szavainak felsorolása után kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balfelől.)

Kullmann János a sörpar nagy jelentőségére utal, különösen a felvidéken. A sörnek nagy befolyása van a többi iparág meghonosítására és fejlődésére. Erre való tekintettel feltétlenül szükséges volna, hogy a sörfogyasztási adót egészen eltöröljék. Szomorú jelenség gazdasági életünkben, hogy a sörfogyasztás évről-évre csökken, ahelyett, hogy emelkedne. Ez ismét csak arra mutat, hogy szüntessék meg a sörfogyasztási adót. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Polonyi Géza csak néhány megjegyzést kíván tenni. A miniszterelnököt annyira lefoglalják teendői, hogy nem ér rá teljesíteni a pénzügyminiszter feladatát. Magyarországon a jövedelmek egy része a szenvedélyekre van alapítva. Itt van a kis lottó. Mennyire veszélyezteteti ez a szegény osztály erkölcsét. A miniszter különben maga is kilátásba helyezte a kis lottó eltörlését. Miért késik vele a pénzügyminiszter. Itt van a tőzsde, a melynek annyian esnek áldozatul. Nem helyes, hogy az állam, akaratlanul bár, előmozdítja a börzét. Egy államban, ahol a földbirtokkal szemben drákói eljárást tanusítanak, addig nálunk az állami papiroknak adómentességet adnak. A börzén milliókra menő kötések történnek mindennap, a nélkül, hogy bélyegilletéket fizetnének. Kérde, mi az indoka annak, hogy a börze-adó iránt semmi intézkedés nem történt. Szól a totalisatórról s kérde, nem érkezett-e el az ideje annak, hogy a játékszenvedélynek eleje vétesse.

A vita bezáratván,

Wekerle miniszterelnök: Annyi kérdést intéztek hozzá a felszólalók, hogy lehetlen lenne egységes keretben válaszolnia. Ha az egyes kérdésekre ma nem válaszol, kéri a képviselőket, hogy említsék fel újra a részleteknél a kérdéseket. Az egész tárczára kiterjedően, csak Sima és Décsy képviselők szólottak, a kik nem tartották realitásnak a költségvetést. Az, hogy a bevételek nagyobbak, abból nem a költségvetés ilreálisára, mint inkább realitására következethet.

Nem téved a miniszter, ha azt állítja, hogy a földbirtokból eredő bevételi források a 40 perczentről ma 30 perczentre estek szaporodtak a más bevételi források. Helyes és szükséges, hogy a bevételi forrásokat ne az utolsó krajczárig készítsük elő; bizonyos latit tude-re van szükség, a küszöbön álló reformok miatt. Lehetőleg állandó és maradandó tényre. Kifogásolták a költségvetés összeállítását. Más

államokban ez szokatlan. De nálunk, éppen az államhitelem szempontjából helyes az, hogy a költségvetést ekként állapították meg. De még a költségvetés könnyen áttekinthetősége is megkívánja ezt a beosztást. Azon államokban, ahol a költségvetés a rendes és rendkívüli bevételek vagy kiadások alapján vannak megszerkesztve, igen sokszor kétség merül fel, hogy mi a rendes, mi a rendkívüli. Különben itt nagy szerepet játszik az egyéni apreciácia. A mi vagyon mérlegünk minden igénynek megfelel s nincs állam, a mely rendes bevételeiből annyi rendkívüli kiadást fedezne, mint a miénk. Az állami számvéviszék hatáskörére nézve törvényjavaslat van előkészületben. E javaslatot közölni fogja az állami számszék új elnökével s az a jövő évben a törvényhozás elé terjeszthető.

Hogy az adózás terén bajok vannak, azt a miniszter tudja. Meg is ígérte az adók reformját, el is készíti. De ez nem hetek, nem is hónapok munkája. Ki kell ebben terjeszkedni a legapróbb részletekre, hogy nemcsak a tudósok, hanem a laikusok is megérthessék. A felszólalásokból látja, hogy az adó-eljárást illetően mily homály létezik. Nem kormányközégek állapítják meg az adót. A kormány csak az a kötelessége, hogy felügyeljen arra, miszerint az adókövető bizottság tagjai szakavatott emberek legyenek. Nálunk az önadóztatás elve a legszélesebb alapokra van fektetve. Minálunk mindenkinek joga nemcsak a maga adójában redukálni, hanem a más adójára is. Nem fogadhatja el Sima határozati javaslatát, mert abban olyan elv van, a melyet az adókövető bizottságnak megadni nem szabad. Az egyenes adók reformját ki kell terjeszteni nemcsak a III-ad, hanem a föld és az első osztályu keresetadóra is. A harmadosztályu kereseti adót meg kell állapítani akként, hogy a tényleges jövedelemre ki kell vetni bizonyos kisebb adót s meg kell állapítani akként, hogy a tényleges jövedelemre kell vetni bizonyos könnyebb adót. De ki kell terjeszteni a reformot az általános pótdóra. De a progresszív megadóztatása tekintetében nem akar addig menni, hogy progresszív adót alkalmazza a hozadáki adóknál. Még kevésbé lehet alkalmazni a progresszív tételeket az illetékekre. Az illeték bizonyos díj az államnak bizonyos szolgáltatásért. Ez a szolgáltatás pedig egyforma. A jövő hó végével szándékozik közzétenni az adóügyi statisztikát, a melynek alapján reformálni fogja az adózást. A nyári szünetek alatt minden vidékkörből szakembereket fog tanácskozára hívni. De időhöz kötött feltételeket a javaslatra vonatkozólag el nem fogadhat. Mezei Mórnak válaszul, kijelenti, igaz, hogy 6 kezelési adót szed az állam. De ha mi azt akarjuk, hogy rend legyen az adókezelésben, e kamatszédéstől el nem állhatunk. A törvényes kamatláb leszállítása iránt tárgyalások folynak a

miniszteriumok közt. Le akarták szállítani ötre, de a szakértők azt ajánlották, hogy szállítsák le inkább 4 százalékra.

Az ülés végéről távirati rovatunkban adunk tudósítást.

A szerbiai államcsiny.

— Ujabb részletek. —

A szerb kormány politikája odavezetett, a heva vezetnie kellett: a fennálló rend erőszakos fölforgatásához. A regenség és az Avakumovic-kabinet képtelen volt megküzdeni az általa fölidézett szellemekkel, s Sándor királyt kikiáltották nagykorúvá, s ezzel tényleges uralkodóvá; a regenseket és minisztereket megfosztották méltóságaiktól.

Hogy lapunk olvasói az események jelentősége felől körülményesen tájékozva legyenek, az „Aradi Közlöny” tegnapi, az államcsinyről hozott táviratait a következő részletekkel egészítjük ki:

Sándor király.

Sándor király 1876-ban augusztus 14 én született. Most tehát elmúlt 16 éves. A szerb alkotmány szerint csak tizenhét éves korában lett volna nagykoru.

A trónt 1889-ben márczius 6-án foglalta el. Akkor csak ennyit tudtak róla, hogy élénk és eszes fia. Tanítói nagyon dicsérték fúrge elméjét és gyors felfogási képességét. E mellett engedelmes volt és tanítóinak intéseit készörömet követte. Anyját rajongóan szerette és szereti még most is.

Mult év nyarán Sándor király rövid ideig Ischlben tartózkodott. Általánosán föltűntek akkor a fiatal király erőteljes, nyulánk termete, határozott és erős akaratra valló arczvonásai. Szellemi tekintetben is fejlődött a király. A legutóbbi napokban egy csomó vizsgát a legjobb sikerrel tett le.

Dr Dokics, az új miniszterelnök.

Az új szerb miniszterelnököt, Dokics drt Bécsben nagyon jól ismerik. Dokics dr a trónörökös Sándornak volt már a nevelője és a mikor Sándort királylyá koronázták, teljesen az ő kezébe tették le a fiatal király szellemi és erkölcsi kiképzését. Dokics dr különös sulyt helyezett arra, hogy a történelmet nemzeti irányban tanulja meg a fiatal király. A szerb nemzet hőseinek viselt dolgaival szinte fanatizálta a fiatal király fogékony lelkét.

Dokics dr most 49 éves. A belgrádi egyetemen a természettudományokat és a fiziologiát adta elő. Iskoláit bécsi egyetemen végezte. Egyike volt Brück tanár legszorgalmasabb hallgatóinak.

Dokics dr mindig híres volt osztrák-barát érzelmeiről. Különben is nagy tisztelője a né-

TÁRCZA.

— Április 16. —

A hétről.

— Krónika versben. —

Apoll' segits! Ma nagy sor ért:
Hogy krónikát faragjak,
Hogy versbe szedjek hét napot
S hogy rimet rimre rakjak.

Nehéz dolog. (Nehéz nekem,
Ki gyüöl minden verset,
De irni kell: a versekért
Szedő, szerkesztő kerget.)

Denique: vig Kozák Manó
Addig tört borsot másnak,
Hogy im, nekem kell állni most
Helyette krónikásnak.

A példa int: a bors erős,
Tehát csak keztyüs kézzel,
Nehogy vihart támaszszak itt
Csapongó, csatra észszel! . . .

A föld alatt és föld felett
Rebellis áram éled,
Kravall, boszu és cselszövés:
Ez jellege a hétnek.

A föld alatt nagy indulás
Kárpáttól Adriáig,

A ház inog, a fal reped . . .
Beszélnek róla máig.

A föld felett sötét gyilok
Aljas boszura fénylett,
Miatta fekszik Kohl Medard
Es ül, a ki merénylett . . .

De Csólics ur a cselszövést
Nem egymagába gyártja:
Csinálja azt «en gross» a szerb
Sándor, Milán, Natálja.

Kitört a tomboló vihar
A régenst elsodorta,
S a nagykoru «királyka» lép
Hozsanna közt a trónra.

A nép ujong a fordulón,
Szabadság lelkesíti,
S talán ma-holnap — úgy lehet —
A fegyvert élesíti.

S ha majd a most duló kravallt
A rend simára szántja,
Csinál megint patáliát
Risztics, Milán, Natálja . . .

Hiába, kell szenzáció,
Legyen miről beszélni,
— Szenzáció híján bajos
Magunknak is megélni.

Szenzációt ígért minap
A Bettelheim ék dolga;

Nagy tárgyalásra készülék,
De gyenge volt a bomba.

A várva-várt alak helyett
Picziny levélke jö meg, —
S Bettelheim ott a Grábenben
Mutat fűgét a törnek.

Kaczagató, hiszen ma ép
Negyedszer így cziczázik,
Juszticián mulat, — no de
Aradra vajha vágyik?

. . . A hét pedig rohan tovább,
Minden nap új a nóta.
Vigasztaló kevés akadt
A mult vasárnap óta.

Minek soroljam itt el azt,
Hogy újra csak temettünk,
Hogy egy derék kereskedőt
Megint a sirba tettünk?

Minek beszéljem itt el azt,
Hogy ég lobogva Veszprém.
Hogy újra forr a bösz román
S gyülesez nappal-estén?

Mind ezt leírni már nehéz
A krónikás kobozza.
A hét letűnt . . . Talán az új
A bajt is helyrehozza . . .

Tövis.

met kulturának, a melynek szellemében nevelkedett. Kedvenc olvasmányai még most is: Goethe, Schiller és Lessing művei.

Az elfogott regensek.

A három regens közül, a kikre Milán király lemondása után, fia nagykorúsításáig, az ország kormányzatát bizta, az egyik, Protiós tábornok, már régebben meghalt. Az ő helyét, a melyért még legutóbb heves harcok folytak, nem töltötték be. A másik két regens, Risztics Jánost és Belimarkovicsot tudvaleg a király elfogatta.

Risztics és Belimarkovics, Milán kiskorúságának idejében is regensek voltak. Risztics János most 62 éves. Politikai ténykedése eléggé ismeretes. Ausztria-Magyarországnak nem volt ugyan barátja, de mindig alárendelte magát a politikai áramlatnak, a mely az utóbbi időben az osztrák-magyar monarchiára nézve kedvező volt Szerbiában.

Belimarkovics tábornok Riszticsnek nagyon jó barátja. Ő is, mint Risztics, a liberális párt híve.

Sándort elismerik.

Az exregenseket délből udvari kocsikon saját lakásaikba vitték és itt internáltattak. A miniszterek még mindig a királyi palotában vannak internálva.

Eredeti, hogy Avakumovics palotája felvan lobogó zva.

Az skupstinát tegnap ukázzal feloszlatták. Az új választások május harminczadikán lesznek. A skupstina megnyitását junius tizenharmadikára tűzik ki, hogy a kereskedelmi szerződéseket július elseje előtt le lehessen tárgyalni.

Ausztria-Magyarország, Olaszország és Románia Sándor király nagykorúságát táviratilag elismerték.

A király a nép óriási lelkesedése mellett katonai fedezet nélkül nyitott kocsiban Belgrád összes nagyobb utcáin végig hajtatott. A palota kapui, melyek a liberális kormány alatt mindig zárva voltak, most nyitva vannak. Ezer meg ezer üdvözlő távirat érkezik a királyhoz és a kormányhoz.

Milán szívélyesen gratulált az új helyzethez, mely Szerbia ujjaszületését jelenti.

Az ellenszegülő regens.

Belimarkovics tábornok, regens iparkodott figyelmeztetni a királyt az alkotmány-sértésre, ellene szegült a parancsoknak és kijelentette, hogy a királynak,

míg 18-ik életévét be nem töltötte, nincs joga közvetlenül a néphez szólani.

E párbeszéd alatt, mely a konakban folyt, Csirics őrnagy, a király hadsegéde kardjához kapott és kijelentette, hogy ő és mindenki feltétlen engedelmességgel tartozik a királynak, neki semmi köze az alkotmányhoz, és aki hadura parancsának ellenszegül, azt lekaszabolja, még ha volt regens is.

A király ünneplése.

Április 14-ét ünnepnek jelentették ki. Az üzletek zárva voltak. Zenekarok, beláthatatlan néptömegek járták be a várost.

A főiskolai tanulók lobogóval vonultak a királyi palota elé és a himnusz énekelték. Sándor király az erkélyről nézte őket és messze hallható hangon köszönte meg a hódolást. Kijelentette, hogy tisztelni fogja az alkotmányt és megvédi a sérelmek ellen.

A népszerűtlen személyiségek védelmére nagy lovascsapatok vonultak végig az utcákon. A katonákat mindenütt zsívó kiáltásokkal fogadták.

Diplomata körökben kedvezően ítélik meg az új kormányt, mert tagjai kipróbált, dinasztikus, mérsékelt államférfiak. A regenseket ukázzal nyugdíjazták. A skupstinát a törvénytelen alakulás miatt felosztják; az ukázt Sándor király írta alá.

Az államcsíny következménye.

Egy hírlapíró felkereste Simics szerb követet, hogy kikérje véleményét a szerbiai eseményekről.

Simics azt felelte, hogy a viszonyok már elodázhatatlanná tették a szerb kérdések erőszakos megoldását. Az államcsínyből nem következik semmi felforgatás, sőt inkább a viszonyok, nevezetesen a kereskedelmi viszonyok javulása várható.

A követ reméli, hogy minden udvarnál helyeselni fogják, a mint Sándor király tett, kit mindenütt nagyon kedvelnek.

Belgrád, április 15. (Saj. tud. táv.)

Az egyetemi ifjuság tegnap délután nagy ovációt rendezett a királyi lak előtt. Az ifjak nagy tömegtől kísérve, zeneszó mellett elénekelték a himnuszot. Sándor király az erkélyen meghatva köszönte meg az ovációt, biztosítván a polgárságot, hogy mindenben meg fogja védeni az alkotmányt, épügy, mint a múlt éjjel. A király azután meglátogatta a tisztiiskolát, hol megeskettette a növen-

dékeket. — Az összes lapok magasztalják az esti eredményt. A liberális lapok nem jelentek meg.

Belgrád, április 15. (Saj. tud. távirata.)

Egy ma kiadott ukáz Risztics és Belimarkovicsot nyugdíjba helyezi, egy másik ukáz feloszlattja a skupstinát, mert törvénytelenül konstituáltatott. Denics főkapitány is nyugdíjaztatott, de még mindig fogva van. A minisztereknek is megvántiltva, hogy házukat elhagyják. A minisztereket hir szerint a választásnál elkövetett erőszakoskodás miatt bevádolják és az új skupstina megnyitásáig fogva tartják, azután következik a tárgyalás.

Belgrád, április 15. (Saj. tud. távirata.)

Este 10,000 polgár fáklás menetet rendezett. A király óriási hatással beszélt a néphez. A lelkesedés a tetőpontra ért. A tömeg Risztics és Avakumovics háza előtt zajosan abczugolt és piszegett, de a rend mindenhol fenntartott. Az ország minden részéről az üdvözetek egész özöne érkezik. — Belimarkovicsot bevádolják, mert a király ellen kardot rántott.

Belgrád, április 15. (Saj. tud. táv.)

A városban örömtüzek égnek. A nép éj-jel a kolot táncolja. Az utcán hordók állanak borral és sörrel rendelkezésre. A nép eszik és iszik, éltetve a királyt. Dokics, Putics és Gruics háza előtt a nép lelkesen tüntetett.

Időjárás.

Légnomás: reggel 7 órakor 771.0 mm., délután 2 órakor 770.0 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 0.0, délután 2 órakor C° + 9.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 2, délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel derült, délután felborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Veszprém lángokban.

— Tűzbe égett emberek. —

Az „Aradi Közlöny” tegnap táviratban adta hírül azt a borzasztó tűzvészt, mely Veszprém-ben, hazánk e virágzó városában dühöng.

A veszedelem részleteit a következő tudósításban írják meg:

Szerelmek.

— Ilio Dragomir rajza. —

I.

A sokat mondó hallgatás.

Tizenhat éves koromban szerelmes voltam a szomszédnőmbe, — angyal volt, önk valószínűleg nem is kételkednek benne. Nem szóltam neki semmit, ő sem válaszolt semmit.

Egy napon velem jött az erdőbe. Az erdőszélen, tölgy és szilfák árnyékában, karon fogtam őt. Elpirult és tovább mentünk. Már messze voltunk. Ibolyát láttam; szedtem egy marékka és a keblére helyeztem. Elhaloványodott a kedvesem. Mentünk tovább, mindig tovább, mindig tovább. Ime egy forrás a sziklák közt.

Bella fölébe hajlott és csodálta magát, inni adtam neki a tenyeremből; nemsokára egy-azon pohárból ittuk mind a ketten.

Isteni volt. Ismét megkezdtük ékesen szóló sétánkat. Ott egy csalogányfészek a galagonya bokorban. — „Csitt!” mondám. „Nem szóltam semmit”, suttogta ő.

Távolabb nagy mohos kő kinálkozott; leülünk. Megfogtam szomszédnőm kezét és szép szemébe néztem.

— Szeretlek Bella . . . Ez volt az egész.

Egy favágó ment arra.

— O! ha a Kóticzi tudná!

Bella fölkelte és tovább ment. Ujra karon fogtam; más uton tértünk vissza; ismét egy favágó! Kiértünk az erdőből, egy kővet mu-

tattam Bellának; ott nem jár favágó. Atléptünk a sövényen, s a sűrűbe rejtőztünk.

Köpad állott egy krisztusfa alatt; letörtem egy ágát Bellának, de egy menydörgő hang megszólal:

— Mit csináltak itt?

A kert ura kitett bennünket a paradicsom kapuja elé — a bűn előtt.

Nemsokára az egész szomszédság föl volt lármázva.

— Kisasszony, mit csinált!

— Semmit.

— Mit mondott ő?

— Semmit.

— Mit felelt rá?

— Semmit.

Ez a semmi! Ebben minden volt. Imádtuk egymást az erdők csöndjében. Ah! milyen hangosan beszélt az a csönd!

Ez csak az első fejezet volt.

A második még ékezebben szólóbb volt — vagyis szótlanabb.

II.

A semmit mondó beszéd.

Színhely: Páris, idő: jelenkor, mint színlapjaink édes nyelve szokta mondani. Egy világfi, aki Don Juant játszik; rendkívül el van ragadtatva egy férjétől elvált grófné által, aki Céliménének hiszi magát.

Molière Céliméneje a legyezővel beszélt, ez csak a nyelvével, — de föltűnő hatással.

Don Juan abban a kegyben szegült, hogy teázni mehetett hozzá.

Mihelyt a kis szalonban vannak, meg akarja ölelni hölgyét, de az olyan röpké szóval beszél, hogy Don Juan ur képtelen egy pontot is közbe tenni.

Miután ő szintoly fecsegő, válaszol; a grófné újra szól; szellemes asszony, vagy legalább is úgy tesz, mintha az lenne.

Beszélnék mindenről: azt hinné az ember, hogy az összes párisi lapok szellemeskedéseit hallja az ember, reggeli és esti kiadásban.

Tovább hódították egymást a beszéddel. Közben-közben Don Juan ur meg akarja kísértetni szerencsáját, de mindig van neki még egy szava, azután még egy.

Főlszolgálik a teát, aranyos kínai csészékben. Don Juan ur igyekszik kalandosabbá lenni.

— Nem vagyunk még ott, — szól a grófné.

— Mi hát ön szerint a szerelem?

— Két csillag találkozás, kik „jó napot” mondanak egymásnak.

— Tehát, mondjunk egymásnak jó napot!

— Jó estét! — mondá Céliméne — csak annyi időm van már, hogy föllőtözsem a hercegné bájára.

Csöngött. Es folyvást beszélve, ellebeg öltöző szobájába.

S mikor Don Juan ur a kalapját vette, még hallotta, amint Céliméne folytatta a fecsegést komornájával. Shakespeare azt mondta „Sok hühö semmiért”. Nemde igazam volt, mikor oltart emeltem a halgatásnak.

Veszprém, április 14.

Tegnap délután városunkban borzasztó szélvihar dühöngött. Háromnegyed négy lehetett, midőn P a p Sándor háza a Cserhát-utcában ismeretlen okból kigyuladt. A roppant szélvészben néhány perc alatt lángban állott az egész Cserhát utca kőép., olajmalom- és palotai-utca az Ellinger-kávéházig, melynek belső berendezése is porrá égett.

Innen a rémitő lángtenger átsapott a széles palotai-utca tulsó oldalára, s azt a Politz er-féle kereskedés kivételével fölégette. Innen át felgyújtotta a nagy vásártér tulsó oldalát is, a hol leégett a „Szarvas“ vendéglő, a J o d e s k o uradalmi épületek 2000 öl fával, hét más ház, a B é k á s s y és C s e r e s n y é s házak melléképületekkel együtt. A tűz belekapott a postaépületbe is, de az égő tetőrészt még idejekorán leverték.

A vészharangok egyre konganak és O v á r y országos képviselő, tűzoltó főparancsnok emberfeletti munkát végez a tűzoltósággal, hogy a pusztító tüzet elnyomja.

A borzasztó szélvihar, mely az éjjel Veszprém fölött kitört s a mely oka volt a nagy szerencsétlenségnek, az éj folyamán kissé csendesült, de meg nem szűnt.

Az égő városrész felé vezető utcákban levő házak ablakai egész éjjel ki voltak világítva. Veszprém egész lakossága és az összes honvédség talpon volt.

Egy gabonarakár, a melyben 20,000 frtnyi készlet volt, porrá égett; ugyszintén a gabonakereskedők raktára is leégett.

Sok szegény család, mely mindenét elvesztette, szabad ég alatt nyomorog.

Egyesek, mint Streit Manó és felesége, Hirsch Lajos csaknem beleveszték a tűzbe; testük irtózatossággal se bekelvén borítva.

Az eddigi kár több mint 300,000 forint. A kadatai, pápai és fejevári tűzoltóság ma érkezett meg, hogy segítsen szembeszállni a pusztító elemmel.

Kovács Imre polgármester ma reggel dobszóval szólította fel a jelentkezőre azokat, akik rögtönri segédre szorultak.

Báró Hornig Károly püspök, a ki a fővárosban időzik, táviratilag utasította jószágigazgatóját, hogy a veszprémi tűzkárosultaknak a szükséghez képest juttasson pénzszeget, gabonát és élelmiszereket.

A tűz délután 2 órakor még nincs eloltva, de lokalizálva van. Szélvész dühöng, egy egész városrész elpusztulásától rettegnek. Streitné meghalt, Lintinger Adámné a füsttől élettelen, Hirsch Lajos élethálál közt lebeg.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható

— Április 16. —

Változó felhőzet. — Száraz. — Hőemelkedés.

H I R E K.

Április 16. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Mis. — Protestáns naptár: Mis. — Görög-keleti naptár (április 4.): György. — A nap kél 5 óra 11 perczkor, nyugszik 6 óra 49 perczkor.

Április 17. Hétfő. Róm. kath. naptár: Rezső. — Protestáns naptár: Rezső. — Izraelita naptár: Ijjár. — Görög-keleti naptár (április 5.): Theocul. — A nap kél 5 óra 9 perczkor, nyugszik 6 óra 51 perczkor.

Szabadságharczi erekiyek orsz. muzeumna (színházépület, II-ik emelet) nyitva mindennap délelőtt 9—12 és délután 2—4 óráig.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Április 16. Román zsinat Aradon.

Április 16. Materna Amália hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Április 16. Az aradi első takarékpénztár rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Április 20. Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Április 23. Az aradi önkéntes tűzoltókar közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Április 27. Arad megye köztörvényhatósági bizottságának évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Április 30. Városi képviselő-választás a III-ik kerületben (Kapa-utcai iskola.)

— Az „Aradi Nyomdatársaság“ feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a vasárnapi munkaszünetből kifolyólag vasárnap végezhe-

tők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (főut 6. szám.)

— Személyi hírek. N á t a f a l u s s y Kornél nagyváradai tankerületi főigazgató az aradi középiskolák megvizsgálására tegnap városunkba érkezett. — T i s z a István orsz. képviselő a waggongyár közgyűlésén résztveendő, Aradra érkezett. Hir szerint még pár napig körünkben marad. — W e i t z e r János a waggongyár közgyűlésén szintén Aradon tartózkodott. — G á l József és M o c s o n y i Sándor főrendiházi tagok tegnap este Aradra érkeztek s részt vesznek a ma kezdődő román egyházmegyei zsinaton. — G o l d i s János nagyváradai gör. kel. román püspöki helynök Aradon tartózkodik.

— Aradváros vízvezetéke. A vízvezeték és csatornázás tárgyában kötendő szerződések módosított tervezeteit tegnap küldték vissza a városnak az angol vállalkozók. A vállalkozók a nagybizottság módosításainak jelentékeny részét elfogadták, a többi részre pedig közvetítő expedienseket ajánlottak. A vízvezetéki albizottság még a hét folyamán újra tárgyalja a módosított tervezeteket és beterjeszti a nagybizottság elé.

— A király tegnap reggel Bécsből, F e r e n c z S a l v a t o r főherceg s neje, M á r i a V a l é r i a főhercegné látogatására Lichteneggbe utazott és két napig marad ott.

— A közjegyzői kamara tegnap délután ülészetett B o n t s D ö m e elnöklete alatt. Az ülésen jelen voltak: H o r v á t h Károly, K i r i l e s z k u Gyula rendes, M i k o l a i Mihály és T é r i Ödön dr kamarai póttagok. Több érdekes ügy került tárgyalás alá. Első sorban az igazságügyi miniszternek ama kérdése, hogy a b u t t y i n i közjegyzőség székhelye áttéssék-e B o r o s j e n ö b e, vagy ott egy új közjegyzőség létesíttessék. A kamara az u j s z é k h e l y felállítását javasolta. Elhatározták továbbá, hogy felirnak az igazságügyi miniszterhez, hogy egy rendeletet, melyet a bekebelezett szolgalmi ügyek eltörlésére adott ki, — vonja vissza. Az igazságügyi miniszternek egy megküldött törvényjavaslatát, mely az örökösödési eljárást tartalmazza, a kamara melegen pártolja. Több apró folyó ügy elintézésével az ülés véget ért.

— Ujabb földrengés. Aradon tegnap éjjel 1 órakor h u l l á m s z e r ű földrengést észlelték, a mit orkászertű szélvihar követett.

— Román zsinat. Az arad megyei gör. kel. román egyházmegye ma tartja meg zsinatját, melyre mintegy h a t v a n a n vannak meghiva a román egyházi és világi egyének közül. A zsinat megnyitása előtt a gör. keleti templomban délelőtt 10 órakor fényes istentisztelet lesz, melyen M e t i a n u János püspök czelebrál, megáldva a zsinatra összegyűlt tagokat. Részt vesznek a zsinatban G á l József és M o c s o n y i Sándor főrendiházi tagok is. A templomból a zsinat tagjai átmennek a szomszédos szemináriumi épületbe, hol a püspök nyitja meg a tanácskozásokat. Délben a püspöknél nagy ebéd, este a szeminárium dísztermében koncert és felolvasás lesz. A voltaképeni tárgyalásokba csak holnap és kedden bocsátkoznak bele, mikor is az egyházi, iskolai és gazdasági tanács teszi meg évi jelentését. Az ünnepélyek és a zsinat tartama alatt a román iskolák zárva lesznek.

— Az ó-pécskai tűzkárosultak javára Aradvármegye alispáni hivatalához újabb befolyt:

Az „Arad és Vidéke“ szerkesztőségének gyűjtése czimén, II-odik szállítmány gyanánt 7 frt — Szentpétery Antal aradi lakos seprősi birtokos adománya 5 frt —

összesen 12 frt — Ehez a már előbb kimutatott 641 frt 30

Mindössze 653 frt 30 kr.

— Ülés a vasutnál. Az arad-csanádi egyésségt vasutak igazgatósága ma

délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen a folyó évi rendes közgyűlés határnapját is ki fogják tűzni.

— A koronaérték új ércpénzének forgalomba bocsátását május elsején folytatni fogják. E napon hozzák forgalomba az ezüst egy korona és a 10 és 20 filléres nikkelermekeket. Az egy korona-érmek kiadása egyelőre a negyed forintosok bevonása ellenében történik. A nikkelpénz helyett viszont megfelelő mennyiségű 20 krajczáros darabot fognak viszatartani az állami pénztárak. A Magyarországon és Ausztriában kivert 20 krajczárosok mennyisége 24 millió forintra, azaz 120 millió darabra rug. A bevont ezüst-váltópénzt beolvastják s az egykoronás darabok kiverésénél fogják felhasználni.

— Takaréktári közgyűlés. Az aradi első takarékpénztár ma, vasárnap d. e. 10 órakor saját házában üléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyen több fontos ügyet tárgyal, ezek közt az igazgatóság előterjesztését 500 drb új társulati részvény kibocsátása iránt. A közgyűlésre e helyen is felhívjuk a részvényesek figyelmét.

— A hagyatéki illetékek. A pénzügyminiszter a kincstár érdekeinek czéljából nagy súlyt helyezvén arra, hogy a hagyatéki illetékek kiszabásához szükséges adatok idejekorán rendelkezésre álljanak s hogy ehhez képest azok beszerzése netaláni késedelemeseten következetes pontossággal szorgalmazható legyen; szigorúan meghagyta az adóhivataloknak, hogy a haláleseteknek illetékezés tekintetéből való nyilvántartására rendelt jegyzék minden tételénél okvetlenül kitüntessék azt is, hogy a hagyatéki vagyon bevallása, vagy kimutatása iránt mikor és mily irányban történt intézkedés. Egyidejűleg köteleességévé tette a miniszter a p é n z ű g y i g a z g a t ó s á g o k n a k, hogy az adóhivatalok illetékek kezelésének időnkint való megvizsgálása alkalmával a kérdéses jegyzék pontos vezetése érdekében kiadott utasítások megtartását szigorúan ellenőrizzék s mulasztás esetében az orvoslás, illetőleg a megtorlás iránt legott intézkedjenek.

— A vágóhídi szabályrendelet. Az aradi új vágóhidnak még mindig nincsen jóváhagyott szabályrendelete. A már két ízben felterjesztett szabályrendeletet pótlás véget ismét leküldötte a belügyminiszter. A szabályrendeletet a napokban a kívánt pótlásokkal újból felterjesztették.

— Vitás alapítványi kamatok. Aradváros tanácsához tegnap egy, a szerb lelkészek segélyezésére tett alapítvány 187 frt kamata érkezett meg kiosztás végett annak megjelölése nélkül, hogy voltaképen kinek adassék ki az összeg. A tanács a vitás alapítványi kamatok kiadása iránt a temesvári szerb püspöktől fog felvilágosítást kérni.

— A távozó rendőrfogalmazó. G i l y E d e nyugalomba vonuló városi rendőrfogalmazó 30 évi városi szolgálat után tegnap bucsuzottel tisztársaitól s adta át hivatalát. Az öreg ur egyik legbuzgóbb, legszorgalmasabb tisztviselője volt a városháznak, ki mindazok tiszteletét és becsülését bírja, kikkel hosszú hivatalnokkodásának ideje alatt érintkezett. Nehéz hivatalában pontosan végezte dolgát s igazán jól kiérdemelte a nyugalmat, melybe most volt tisztársainak legjobb emlékezete közt vonul.

— Jövöhagyott eladás. A város gazdasági széke a kurticsi düledező vámházat 22 frtért eladta. Az eladást a tanács tegnap jóváhagyta.

— Átalakítások az új vágóhidon. Aradváros tanácsa tegnap a gazdasági szék előterjesztésére elhatározta, hogy az új vágóhid kényszermarhavágó kamaráját úgy alakítják át, hogy abban külön helyiség legyen a hus számára s hogy ott sertések is levághatók legyenek. Ezenkívül a sertésöl gyanus marhák, sertések és juhek befogadására is kibővítettik. Az átalakítási munkálatokra az árlejtést már legközelebb megtartja a gazdasági szék.

— Az aradi első takarékpénztár a következő körlevelet bocsátotta ki: Van szerencsénk aziránt értesíteni, hogy S z o n t a g h

Gyula ur társulatunknál viselt igazgatói tisztjétől megvált és helyébe társulatunk f. évi rendes közgyűlésén T e d e s c h i Viktor ur választott meg igazgatóvá. Egyidejűleg szíves tudomására hozzuk, hogy Szontagh Gyula ur özégjegyzése megszűnő, Tedeschi Viktor ur özégjegyzése lépett érvénybe. Tisztelettel: Aradi első takarékpénztár.

— **A kritikus nap előhírnöke.** F a l b Rudolf, a hírneves időjós, m á r a, vasárnapra jövendőlte meg a legkritikusabb napot ez esztendőben. Ennek egyik előhírnöke volt az e hó 8-án Aradon és Dél-Magyarország vidékein észlelt földrengés. A másik előhírnöke pedig, ha a föltevés nem csal, a beállott időfordulat. Verőfény ugyan volt tegnap is és tündöklő napsugár ömlött el Arad fölött, de már korán reggel csipős, hideg keleti szél járta be az utcákat. A hőmérséklet rohamosan alább szállt. Péntek éjjel erősen f a g y o t t s a szabadba kitett hordók, kádak stb. vizét vas-tag j é g k é r e g borította.

— **A gyermek álma.** Érdekes és a telepatia sejtelmibe vágó gyermekálmot beszélnek most el kapcsolatban a primás ellen elkövetett merénylettel. A hercegprimás egy közeli rokonának, V a s s a r y Gyulának, a bécsi rendőrkapitánynak kilencz éves kis fia János két évvel ezelőtt erős sarlachban feküdt. A primás kineveztetését közvetlenül megelőző napon a beteg gyermek lázas álmából feltrázó sikoltással riadt föl:

— Papa! papa! A Kolozs bácsit meg akarják gyilkolni. A Kolozs bácsihoz bement egy csunya, erőszakos, goromba ember, egy z s i v á n y! Kés volt a kezében s rárohant Kolozs bácsira, hogy megölje.

Hogy azután mi történt, arra nem emlékezett a gyermek. Vaszary Gyula elbeszélte akkoriában azt az álmot L ó s k a i Jeromos jószágigazgatónak, K o h l Medárd tiktárnak, csak a hercegprimásnak nem, nehogy lelkét kellemetlenül érintse a visió. A hétfői merénylet hírére Budapestre jött főpap-rokonának látogatására. A hercegprimás megdöbbenéssel hallgatta az álmot, a mely valóságban olyan szerencsésen végződött. Azután egyet-mást elmondott rokonának a merényletről. Hogy a pinczester miért tört ellene oly vadállati dühvel, egyáltalán nem érti. Neki tudomása se volt arról, hogy C s o l i c s o t elbocsátották szolgálatából. Szívesen fogadta, meg is ígérte, hogy az ügyet meg fogja vizsgálni, s biztosította, hogy a lehető legigazságosabb lesz hozzá. Vaszary Gyula Kohl Medárdot is meglátogatta, aki nevetgélve, jóízűen elbeszélgetett vele. Ugy ő, mint a primás egész rokonsága élénken emlékezett vissza a kis János csodásan beteljesedett látnoki álmára.

— **Tartalékosok bevonulása.** A honvédelmi miniszter rendeletét, melylyet mult évi kolera-veszélyre való tekintettel az orosz- és Németországban tartózkodó szabadságot és tartalékos katonákat a bevonulás alól felmentette, egy tegnap leérkezett körrendeletével hatályon kívül helyezte. Jgy behívás esetén a legénység úgy a fegyvergyakorlatokon, mint az ellenőrzési szemléken köteles megjelenni.

— **Napfogyatkozás.** A ma, április 16-án bekövetkezendő teljes napfogyatkozás utolsó lesz ebben a században, mely alkalmat fog nyújtani a nap tányérjának és legközelebbi környékének szemlélésére és átvizsgálására. E napfogyatkozás ezenkívül még azért is figyelemreméltó, mert a teljes sötétség négy perczig és mintegy negyvenkilencz másodpercig fog tartani, így tehát közel áll a leghosszabb ideig tartó sötétséghez, mely hat perczet tesz ki.

— **A fürdő-szezon előtt.** S o b o r s i n b ó l igen figyelemre méltó levelet vettünk, melynek célja Aradváros és megye közönségének figyelmét felhívni a vadregényes, szép tájakra. Elmondja a levél, hogy kár nekünk idegen üdülőhelyet keresnünk, mikor itt van Soborsin és vidéke, hol kevés költséggel csaknem mindazon előnyöket megtaláljuk, melyeket egyéb nyaraló helyeken mások drága pénzen megfizetnek. A vidéket erdősített hegyek koszorúzzák, melyeket kristálytisza patakok szelnek keresztül. A község belsején arnyas platánsorok egész ligetet képeznek, ott van a gyönyörű N á d a s d y-

park is, melyben egy vastartalmu, fürdőre használt patak kigyózik. A cukor- és Szt. János hegyeket fenyvestől vegyes erdők borítják. Az intelligencia jól szervezett, 10 tagból álló cigányzenekart tart ienn. A közeli Trojás községben regényes őserdők található, a Császe nevű hegyen az uradalomnak szép vadaskertje van. Soborsin nagy intelligencia lakja, melynek körében gyorsan, kellemesen telik az idő, a levegő pedig oly balszamos és egészséges, minő kevés helyen másutt.

— **Ipartelepek összeírása.** A kereskedelmi miniszter körrendeletileg hívta fel Aradváros tanácsát, hogy a város ipartelepeit írja össze s az összeírást tartalmazó kimutatást május 31-éig terjessze fel.

— **Bakteriológiai tanfolyam.** Budapestben, mint már jeleztük, bakteriológiai tanfolyam nyílik meg május hó 15-én. A tanfolyamon Aradról P o s g a y Lajos dr. tiszti főorvos vesz részt s e célra 100 frt segélyt kért a tanácsától. A tanács a főorvos kérelmét pártolólajg terjeszti a közgyűlés elé.

— **Módosított alapszabályok.** Az aradi kir. főgymnásium és állami főreáliskola ifjúságának segélyző egyesülete módosította az alapszabályait. A módosított alapszabályokat a tanács jóváhagyás végett tegnap terjesztette fel a belügyminiszterhez.

— **A temető rablója.** Szentségtörő kezek rabolták meg S t a n e s z k u József, volt berzai jegyzőnek Borossebesen levő sírját. A jegyző özvegye, aradi lakosnő ez ügyben jelentést tett, s a vizsgálat megindítását kérte, melynek folyamán kiderült, hogy a sír vasrácszatát m á r e g y h ó v a l e z e l ő t t l e f e s z i t e t t é k és ellopták. A nyomozást a legnagyobb erőlyvel indították meg, azonban eredményre mindez ideig nem jutottak.

— **Fedél-lebontás.** A szabadságtéri N á d a s d y-féle ház fedelének lebontását az építészeti bizottság véleménye nyomán tegnap a tanács elrendelte. A lebontás sürgősen fogantositandó.

— **Keresd az asszonyt.** M i k l e Juon borossebesi lakos jelentést tett, hogy apjára Mikle Mikulást D i n a János ugyancsak odavaló lakos agyonütötte. Rémülten szaladt a község házára, nagy hangon kiáltozta:

— **Agyonütötte a gazember, agyonütötte!** ... Azonnal az eset színhelyére siettek, hol Mikle Mikulás csakugyan mozdulatlanul feküdt, halántékán hatalmas ütés sebhelye látszott, melyből bőven csergedezett a vér. A seb maga az aludt vértől volt fekete. Hosszas küzdés után sikerült a félholtat magához téríteni, azonban csak rövid időre. A tettes, D i n a János úgy adja elő az esetet, hogy Mikle Mikulás folyton boszantotta egy asszonnyal, s daczára ismételt felkéréseinek, nem hagyott fel a boszantással. Egyizben aztán feldühösödött, s a kezében levő vasvillával feléje sujtott. Hogy az ütés oly szerencsétlenül érte, az nem az ő hibája. A beteg seblázban fekszik, s az orvosi vélemény nem tudja felgyógyulásának idejét meghatározni. Az esetről illetékes helyen megtették a jelentést.

— **A pécskai tűzkárosultaknak házai** — mint tudjuk — nagyobbára nem voltak biztosítva. A biztosított házak tulajdonosai azonban mindjárt első napon felvették illetékes összegeiket a „Fonciers” társulatnál, mely elsőnek liquidált és fizetett, közvetlen utána jelentkezett az „Adria” s az „Első magyar általános”. A biztosítások most már nagyobbára fizetve vannak.

— **Megölte a gyermekét.** C s e r m ö is kezd tragoediák színhelyévé lenni. Alig mult el a kettős házasság feltűnést keltő esete, már ismét szaporodott egygyel a bűnesetek száma. Z s u r k a Nika, mint cseléd szolgált N o v á k Virgíliánél, s kikapós lány hírében állott. Most utóbb is reményteljes állapotban volt.

Tegnap aztán felment az istálló szénapadlására, hol egy egészséges leánygyermeknek adott életet. S miután bűnét el akarta titkolni, az ujszülöttet önkézevel megfojtotta, s a fölhalmozott széna közé dugta. Azután ismét dolgai után látott. B a r á r Györgye kocsis, ki ismerte a leány állapotát, kérdőre vonta, hogy hová tette a gyermeket. Z s u r k a Nika folytan kitérő választ adott, mire a kocsis a csecsemő keresésére indult s azt meg is találta a fent jelzett helyen. A kised nyakán e m b e r i u j j a k n y o m a i, s a k ö r m ö k b e v e s ő d é s e l á t s z i k, mit az orvos is konstatált. A leány konokul tagad, de mindazáltal letartóztatták.

— **Csábító fehércseléd.** H e n c z Éva kisenjői illetőségű aradi cseléd elcsábította a feleségétől S w a r c z János ácslegényt. Az ács családja nyomorgott, míg az apa a drága hölgygel dorbézolta el keresményét. A rendőrség a csábító fehércselédet, a ki már többször vétett a közérkölciség ellen, végleg kitasította a városból. A tanács tegnap a kiutasítást helyben hagyta.

— **Adomány.** N e u m a n testvérek az aradi dalegylet 25 éves jubileuma költségeinek fedezésére 10 frtot adományoztak, melyért hálás köszönetet mond az aradi dalegylet elnöksége.

— **A javithatlan.** Temesvárról írják: P e t h e ő Lajosné kir. alerdőfelügyő nejeének S u l y o k Erzsébet nevű a r a d i származású cselédje, miután előbb gazdasszonyától egy értékes aranygyűrűt, fehérműt és más tárgyat cselédkönyvével együtt ellopt. Az eddigi nyomozás kiderítette, hogy a szökevény cseléd Arad felé vette útját, az aradi rendőrség értesítve lett a tolvaj cseléd szökéséről.

— **Pályázatok.** A zágrábi kir. állami főpénztárnál pénztári segédi állomásra 14 nap alatt. A szakolczai kir. bírósnágnál irnoki állásra 4 hét alatt. A zalatnai m. kir. főbányahivatalnál X. rangosztályba sorozott II. osztályú kohótszti állomás április 25-ig. A szegedi királyi itélőtáblánál három díjas joggyakornoki állásra 15 nap alatt.

— **Apró hírek.** S z t r a j n y á j o n Moskovics Bernát hat éves fia a szobában egyedül lévén, a gyufával játszott. A ruhácskája egyszerre lángot kapott s a szegény gyermek úgy összeégett, hogy másnap meghalt. — N i k o l i n c z o n Petku André odavaló lakost négy suhancz agyonütötte és kirabolta. A gonosztevőket letartóztatták és átadták a károlyfalvi járásbírósnak. — A ballószegi pusztán Varga Imre juhászbojtárt az egyik társa megölte. Varga halálos sebet kapott s életbenmaradásához nagyon kevés a remény. A gyilkost elfogták.

Gyászrovat.

Kopcsányi Burdács Lajosné haláláról értesülünk ma. Haláláról — mely számos előkelő családot ejt gyászba — vettük részvételt a következő gyászjelentést: Alólirottak megtört szívvel jelentik a legjobb hitves, testvér, sógornő, nagynéne, unokatestvér, gyámánya és rokon kopcsányi B u r d á c s Lajosné született eszternelki Biró Jankának, f. évi április hó 15-én délután 2 és fél óraker hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt jobbélre szenderülését. A drága és feledhetlen megboldogultnak hűlt tetemei f. évi április hó 17-én délután 4 és fél óraker fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint (Aradon, Ferdinánd-utca 2. számú házból) örök nyugalomra helyeztetni; az engesztelő szentmise áldozat pedig f. évi április hó 18-án, délelőtt 10 óraker fog a Minorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Aldés és béke lengjen a feledhetlen drága elköltözött hamvai felett! Aradon, 1893. április 15. Kopcsányi Burdács Lajos, mint férj. Eszternelki Biró Kálmán, mint edes testvér és ennek gyermekei: Lajos, úgy neje báji Patay Ilona és gyermekei, Cornélia, férj. szarvaskői Gosztonyi Kálmánné, úgy férje és gyermekei, Albert, özv. eszternelki Biró Imréné, szül. Glatz Janka, mint sógornő és leányai: özv. Zólyomi Antalné, Biró Ilona, Biró Amália, Biró Etelka férj. ináncsi Ebeczky Jenőné, úgy férje és gyermeke, Biró Gizella, férj. Pokorny Richárdné és férje; Biró Akos, Kornia Paulina férj. br. Wasmer Adolfné úgy férje és gyermekei, Kornia Irma férj. Hauser Károlyné úgy férje, mint unokatestvérek, Prettnér Etelka mint

gyámleány; néhai marocsi Hendrey Ferencz-
né Biró Eva gyermekei, mint unokaöccs, il-
letve unokahugok; Hendrey Pál, ugy neje
Lukács Janka, és gyermekei, özv. Szöke Já-
nosné és gyermekei; özv. báró Manndorf Ká-
rolyné Hendrey Anna és fia Géza, gurahonci
Remekházi Józsa férj. báró Bánhty Antalné,
mint néhai Hendrey Klára leánya, ugy férje,
atyja és fivére Odön.

A waggonyár közgyűlése.

— Április 15. —

A Weitzer János aradi gép-, waggonyár és vasöntőde részvénytársaság tegnap délelőtt 9 órakor tartotta első évi közgyűlését, melyen Vásárhelyi Béla elnöklete alatt jelen voltak: Tiszta István, Weitzer János, Boros Beni, Múlek Lajos dr, Húze Alfonz, Weidenfeld Lajos, Rámer Lajos, Szalay Antal, Takátsy Sándor dr, Révész Adolf, Waldner Gyula.

Elnöklő Vásárhelyi Béla üdvözlővén a megjelenteket, konstatálja, hogy 13 részvényes által 5320 részvény deponáltatott, s így a közgyűlést határozatképesnek jelenti ki, s azt megnyitottnak nyilvánítja. A jegyzőkönyv vezetésére Nachtnébel Ödönt, a hitelesítésre pedig Weidenfeld Lajost és Szalay Antalt kéri fel.

Nachtnébel Ödön olvassa az igazgatóság évi jelentését, mely főbb vonásaiban a következő:

Tisztelt közgyűlés!

Az első üzleti év bezárása után van szerencsén az eddigi működésünkről és az elért üzleti eredményekről a következőkben jelentést tenni.

Gyártelepünk épületeinek alapköve 1891. évi július 8-án lett letéve, ugyanezen évi december hó 1-én tartatott meg társulatunk alakuló közgyűlése és ugyanezen napon kezdtük meg vállalatunk egyes osztályainak működését. Habár ezek szerint az első üzleti év tulajdonképp 13 hónapra terjedne, mindazonáltal tényleg csak 11 hónap számítható, miután az első két hó kizárólag a berendezések, előmunkálatok és más oly munkálatok teljesítése által volt igénybe véve, melyek csak az üzleti költségek terhére esnek, de a mely munkálatok teljesítése a tulajdonképpeni üzem megindíthatása és a megrendelések elkészíthetése céljából szükségesek voltak: ezen előmunkálatok teljesíthetése végett egyrészt a gúzernek igénybevétele, másrészt némely osztálynak működése vált szükségessé.

Új vállalatunk üzembe hozatalának legnehezebb feladatát a megfelelő számú alkalmas munkás személyzet megszerzése képezte. Ezen munkás személyzetet, könnyen megérthető okokból, igyekeztünk, a mennyire csak lehetséges volt a külföldi, valamint a hazai nagy városok munkásainak mellőzésével, a helybeli és közvidéki általunk kitanított munkásokból összeállítani, mindazonáltal fáradság, kitartás és jelentékeny áldozatokkal sikerült a kezdet ezen nehézségeit, melyekkel minden új gyár megküzdeni kénytelen, legyőznünk. Ezen nehézségek, legyőzése csakis a munkásszemélyzet folytonos változtatásával sikerült, de ma már — egy rész kevésbé használható munkás kivételével legnagyobb részben iskolázott, derék munkásokkal rendelkezünk.

Amennyire azonban, ugy ezen, mint más esetekben, a kezdet nehézségeivel küzdve, ezeket körültekintés és erély által legyőznünk sikerült, nem mellőzhetjük hallgatással azon jóakaratu és határozott támogatást sem, melyben az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága által részesítettünk az által, hogy ezen intézet részéről első munkánként jelentékeny mennyiségű különböző teherkocsik rendeltettek meg, melyeknek szállítást határidőkhöz nem kötve eszközölhetünk. Üzletünk megkezdésekor ezen támogatás folytán nemcsak munkával voltunk ellátva, hanem ezáltal egyúttal lehetővé lett té a gyárunk munkaképességéről a távolabb álló üzletköröket is meggyőzni. Kötelese érezzük tehát magunkat ezen támogatásról e helyen hálával megemlékezni.

Esenkívül más vasutak részéről is jelentékeny megrendelésekben részesültünk. Végre a m. kir. államvasutak igazgatósága által meg a múlt évben III. osztályú személyszállító kocsik rendeltettek meg.

Az elmúlt évben általunk szállított különböző vasuti kocsik száma 385, és ezenfelül az év végén még számos készülőfélben levő kocsik volt gyárunkban, melyek mérlegünkben, mint ilyenek vannak felvéve.

Vas és érczöntődénk 1892. évi február végén kezdette meg működését és így az első üzleti év alatt csak 10 hónapig dolgozott. Vállalatunk ezen üzletágában idegen felek részéről is folytonosan kaptunk megrendeléseket és bizton reménylünk, hogy mihelyt czégünk ismertebb lened, a jövő évek folyamán ezen üzletág még előnyösebben fog érvényesülni. Ezen osztály működésének ideje alatt megrendelésekre 321,17110 kilgr. különféle érczöntvényeket készített.

A gépgyártást szintén megkezdettük, ehhez szükséges munkásokat betanítottuk és az eddigi megrendeléseket a megrendelők teljes megelégedésére teljesítettük.

Az elősorolt munkálatokra összesen 2,236,006 kgr. érczanyag, s 2370⁷³ kbm. faanyag használtatott fel.

Habár telepünk nagyobb munkaképességre már kezdettől fogva lett berendezve, mindazonáltal az 1893. évben szállítandó nagy mennyiségű waggonmegrendelések tekintetbe vételével kénytelenek voltunk az alapításnál már tervbe vett építkezéseket végrehajtani és egy 70 kocsi elhelyezésére alkalmas második waggonfelszerelő és fényező műhelyt építtetni.

A kezdetben nyílt színeként használt épületek közül falaztattak és műhelyekké alakítottak át, ezek egyesítve külön főgéppel és hozzávaló segédgépekkel felszerelve, mint hordgerenda kovácsműhely használtatnak; — minélfogva szerelőműhelyeink rendes méretű vasuti kocsik elhelyezésére alkalmasak.

Továbbá kénytelenek voltunk kovácsműhelyünket 60 százalékal megnagyobbítani és ezen helyiséget is a szükséges segédgépekkel ellátni. Nemkülönben szükségesnek mutatkozott a vasárúrkaktározása és a faanyagok szállítására céljából kevésbé szilárd épületek emeltetni.

Mind ezen kiadásoknál a legnagyobb takarékossággal jártunk el és csak a mellőzhetlenül szükséges beruházásokat eszközöltettük. Biztosan reméljük, hogy a közel jövőben nagyobb mérvű beruházásokra nem lesz szükség, miután telepünk jelenlegi berendezése olyan, hogy nemcsak megfelelő munkaképességgel bírunk, hanem bármely gyárral szemben is versenyképesek vagyunk.

Összehasonlítva az elmúlt üzleti évben, — melynek egy része, miként kezdetben említettük, telepünk építkezései és berendezései által volt igénybe véve, — általunk szállított gyártmányok értékét, mely 830,741 frt 87 krra rugott, a megfelelő leírások után elért 55,118 frt 44 kr nyeresémmel, az eredmény rendezett viszonyok között is nagyon kedvezőnek mondható.

A folyó év üzleti viszonyaiából folyólag örömmel konstatálhatjuk, miszerint a legkedvezőbb eredményekre lehet kilátásunk. Már az év kezdetétől fogva az egész évre kiterjedőleg elegendő megrendelt munkával vagyunk ellátva, minélfogva ez évi forgalmunk valószínűleg 2 millió frtot és talán még nagyobb összeget fog elérni.

Habár hosszabb időre el vagyunk látva munkával, mindazonáltal további megrendeléseknek is minden tekintetben képesek vagyunk már most is kifogástalanul megfelelni.

Egy pillanatig sem szününk meg gondoskodni, hogy gyárunk és műhelyeink a jövőben is teljes mértékben legyenek munkával ellátva.

Kérjük önöket, hogy ezen jelentésünket jóváhagyó tudomásul venni, és bennünket felhatalmazni méltóztassék, miszerint az építkezésekkel összefüggő, még be nem fejezett lezárolásokat végleg rendezhessük, és a további netán még szükségeseknek mutatózkodó beruházásokat a rendelkezésünkre álló eszközökkel foganatosíthassuk.

Az igazgatóság jelentését az ezzel kapcsolatos felügyelő-bizottságával együtt tudomásul vették s a felmentvényt a bizottságoknak megadták. Egyben az igazgatóságot felhatalmazta a közgyűlés, hogy az építkezéssel összefüggő munkálatokat rendelkezésére álló eszközökkel foganatosítsa.

A nyereség és veszteségre vonatkozó felosztási tervet elfogadtatott, illetve tudomásul vétetett.

Purgly János igazgatósági tag lemondását a közgyűlés sajnálattal vette tudomásul, de helyét egyelőre nem töltötte be, miután azt az alapszabályok meg nem követelik. A felügyelő-bizottság 3 tagja s pötagja helyét 1424 egyhangú szavazattal Hegedüs László, Takátsy Sándor dr, Révész Nándor és Waldner Gyula választatott meg.

Olvastatott ezután az igazgatóság javaslata a borosjenői faipar-szövetkezet gyárának megvétele tárgyában, melyet a közgyűlés

Tiszta István és Boros Beni hozzájárulása után elvileg magáévá tett, s annak végrehajtásával az igazgatóságot bizta meg, mely az ügyet tanulmányozás tárgyává tévén, tekintet nélkül a közgyűlés proppozícióira fog ez ügyben végérvényesen intézkedni.

A tárgysorozat ezzel ki lévén merítve, az ülés véget ért.

Egyletek, Társulatok.

— Az aradi filharmonia-egyesület f. hó 30-án vasárnap d. e. 11 órakor a polgári fiúiskola emeleti saroktermében idénnyitó közgyűlést tart, melyre a t. tagok meghívattak.

— Az „Aradvidéki Tanítóegylet“ központi választmánya tegnap a polg. iskola rajztermében érdekes ülést tartott. Az ülés lefolyásáról helyszűke miatt lapunk legközelebbi számában kimerítő tudósítást közlünk.

— Rendkívüli közgyűlés. Az aradi d. e. 12-én, április hó 23-án, vasárnap délután 3 órakor a városház kis tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a pártoló és működő tagok tisztelettel meghívattak. Tárgy: Elnökválasztás. Az elnökség.

— Az aradi Lloyd-társulat ma, vasárnap délután 2 órakor tartja a társulat helyiségében rendes évi közgyűlést, mire ez uton is felhívja a tagok figyelmét az elnökség.

— Az aradi önk. tűzoltókar 1893. évi április hó 23-án d. e. 10 órakor a városháza kis-teremben tartja meg 58-ik évi rendes közgyűlést, melyre a kar tagjai ezenel tisztelettel meghívattak. Tárgy: 1. A parancsnokság évi jelentésének elintézése. 2. A kar számadása és vagyomérleg tárgyalása, valamint a számvizsgáló bizottság jelentése feletti határozat. 3. Ez évi költségvetés megállapítása. 4. A szolgálati szabályzatok végérvényes megállapítása. 5. A parancsnokság által javaslatba hozott tiszteletbeli tagok, illetve parancsnokok megállapítása. 6. Egyéb indítványok tárgyalása. A karparancsnokság.

— Az aradi izraelita kiházasító-egylet vasárnap, 1893. évi április hó 16-án, d. e. 10 órakor az aradi izraelita hitközség gyülestermében Rendes évi közgyűlést tart. Napirend: a) Az egylet elnökségének jelentése az 1892. évről. b) A számvizsgáló bizottság jelentése. c) A tagok esetleges indítványai. d) Új választások. e) A választmány indítványa.

Mulatságok.

— Hangverseny Pohlnál. Háziezredünk zenekara tegnap este hangversenyt rendezett a „Fehér Kereszt“ nagytermében a következő műsorról:

1. Wagner: „A sasalatt“ induló. 2. Keler Béla: „Templom szentelés“ Nyitány. 3. Strauss Józsa: „Aquarell“ Kerüingő. 4. Weber: Egyveleg a „Büvös vadász“ című operából. 5. Strauss Józsa: „Bor és szerelem“ Lengyelke. 6. a) Westmayer: „Tánczoljaunk“ b) Gilet: „Lo in de Ball“ vonós hangszerekre. 7. Gonnod: Egyveleg „Faust“ című operából. 8. Strauss János: „Könnyűvér“. Gyorspolka.

A hangversenyt nagy, de jobbadán férfiközönség hallgatta végig, s a zenekart, illetve annak kitűnő vezetőjét, Hulka Odön karmestert nem egyszer zajosan megtapsolta.

Színház, irodalom és művészet.

— A mai hangverseny. Materna Amália asszony, kamarai művésznő, ki Ausztria, Steierország, Krapia és Karinthia előkelő városában a közönség tüntető tetszése közben hangversenyezett, ma délután 5 órakor tartja meg Aradon a „Fehér Kereszt“ nagytermében nagyrészt hangversenyét. A műsor a következő.

1. Wagner R. Előjáték a „Mesterdalnokok“ című dalműből, Prüver Gyula ur.
2. Wagner R. a) Erzsébet belépő áriája; b) „Ima“ „Tanhäuser“ című dalműből, Materna Amália urnő.
3. Chopin. Polonaise As-dur, Prüver Gyula ur.
4. Schaffer. a) Hajdekind. Schubert. b) Die Ungeduld, Materna Amália urnő.
5. Liszt. 13. sz. Rhapsodia, Prüver Gyula ur.
6. Wagner R. „Isolda szerelmi halála.“ Trisztán és Isolda című dalműből, Materna Amália urnő.

Számos aradi tisztelőjének óhajára a műsorban fel nem vett számmal toldja meg a művész-produkciót. Az általa teremtett Kundry-szerep (Wagner-Parsifal) egy nagy jele-

netét fogja bemutatni, mire előre is felbivjuk a nagy közönség figyelmét.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 15. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

A ház Wekerle beszédét nagy ovációval fogadta.

A tételt megszavazták, a határozati javaslatokat elvetették.

A Sima Ferencz határozati javaslata mellett egyetlen képviselő sem szavazott, a mi nagy kacagást provokált.

Ülés végén Polonyi interpellálta Wekerlét, a szerbiai államcsiny ügyében, kérdezve, hogy Wekerle megnyugtathatja-e a közvéleményt a békére nézve, valamint történt-e intézkedés a szerbiai magyarok védelmére?

Wekerle: Nagyon sajnálom, hogy egynehány felvilágosító adatot, mely a felvetett kérdésre talán nagyobb világot vethetne, ez ideig nem kaptam kezemhez. Mindazonáltal a felvetett kérdésekre tudok válaszolni, még pedig azért, mert mi nem okkasionális politikát követünk, hanem előre megállapított nézeteket érvényesítünk külügyi politikánkban. Megjegyzem, hogy a belgrádi események meglepetést idézhettek elő nálunk, de izgatottságot nem. Es legyen meggyőződve a képviselő ur, hogy gondját is tudnánk viselni — ha ugyan tartani lehetne attól — hogy az országban izgatottság elő ne idéztessek. (Helyeslés jobbfelől.)

Határozottan biztosíthatom a t. Házat, hogy mi a belgrádi eseményekre semminemű befolyást nem gyakoroltunk és hogy mint minden keleti állam irányában, úgy Szerbia irányában is azt az elvet érvényesítjük, hogy velük jó viszonyban lévén, saját fejlődésüket tőlünk telhetőleg és jó akarattal segítsük elő, de belügyeikbe nem avatkozunk. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

De máskülönb is Szerbia belügye annyira megnyugtató, hogy semmi ok vagy jelenség nincs arra, miszerint ez a közbékét veszélyeztetné.

Es mivel ez Szerbiának direkt belügye, arra sincs szükség, hogy állampolgáraink érdekében tulmenjünk azon intézkedéseken, melyeket állandóan fenntartunk.

Azonban — szükség esetén — a kormány minden esetre tudni fogja kötelességét. (Elénk helyeslés.)

Polonyi és a Ház a választ tudomásul vette.

Ezután Horváth Ádám interpellált a Mollináry-ezredben előfordult öngyilkosságok miatt.

A szerb államcsiny.

Belgrád, ápril 15. (Saját tud. táv.) A ma kiadott ukáz Riszticset és Belimarkovicst nyugdíjba helyezi, a skupstinát pedig feloszlatja, mert törvénytelenül alakult meg. Denics főkapitány szintén nyugdíjba helyeztetett, de ez ideig fogságban van. A miniszterekre szobafogság van kirendelve, a regenseknek pedig megvan tiltva lakásukat elhagyni. A minisztereket — hir szerint — vád alá helyezi a választásoknál elkövetett visszaélések miatt.

Bécs, április 15. (Saját tud. távirata.) A „Pol. Corr.“ jelentése szerint Dokics, az új kormányelnök biztosította a diplomáciát és a hírlapírókat, hogy az események minden külső befolyás nélkül történtek. Ennek alapján — ha a hir való — Oroszország intrigáiról keringő hírek alaptalanok. Belgrádban azt hiszik, hogy az egész államcsiny Risztics regens műve volt, aki zsakutczába szorítottatván, másképen nem menekülhetett. Csakhogy utógondolata az volt, hogy a hatalmat más alakban, legalább befolyásban megtartsa, de felült számításainak, mert a beavatottak keresztül tiporjak rajta, mint lejárt emberen. Amár erősen állítják, hogy az oroszok tudtával, részben hozzájárulásával történt az államcsiny, Dokics miniszterelnök sokkal régiebb, hivebb barátja hazánknak, sem hogy a váratlan fordulat ártalmunkra válhatnék.

Milán Párisból gratulált fiának, aki tényleg meglepő férfiasággal viselte magát. Alakja teljesen kifejlett, külseje imponáló, arca szakállas, hangja mélycsengésű, s az ifjú király jól rögtönző szónok, mi kétségtelenül nagy előny. A kisebb vidéki városokban teljes rend uralkodik, miután Risztics rendkívül népszerűtlen alak volt. A lakosság a király tiszteletére ismét kivilágította Belgrádot. Ma fényes Te Deumot rendeznek, közvetlen utána népmulatságokat, ünnepeket, este pedig a színházakban diszeloádást.

Belgrád, április 15. (Saj. tud. távirata.) Sándor király idején kijelentette, hogy a regensek teljességgel eljuttották előtte bizalmukat, s az uralkodást maga veszi át.

Risztics erre vonatkozólag röviden azt válaszolta, hogy Sándor még ehhez igen fiatal, hogy a lépés merész és nehézségekbe ütközik. A király erre azt válaszolta neki: „Őn pedig már nagyon öreg!”

Belimarkovics regens ezt a kijelentést és a király lépését lehetetlennek tartja, melynek megtörténnie nem szabad. Ő is fiatalnak tartja Sándor királyt, kiskorunak, kit az alkotmány is eltilt a kormányzástól.

Ekkor félig kihuzta kardját hüvelyéből.

A király így szólt Belimarkovics:

— Önt nem fogom kérdezni!

Majd hadsegédéhez fordult:

— Ön pedig tegye kötelességét!

A hadsegéd erre revolvérét Belimarkovicsra szegezve, reákiáltott:

— Vissza tábornok ur! Egy lépést se tovább. Hallgasson!

Erre a másik hadsegéd belépett az őrcsapattal s a regenseket és minisztereket közbe fogva lekísérte a pinczébe.

Fzek után a király a palota-őrség hűségeskűjét ment átvenni.

Belgrád, április 15. (Saj. tud. táv.) Éjjel az utcákon hordókból ittak és táncoltak.

Belgrád, április 15. (Saját tud. táv.) Az összes európai udvarok tudomásul vették a tegnapi lépést. A csár és a montenegrói fejedelem rend-

kívül szívélyes táviratokat intéztek Sándorhoz.

Belgrád, ápril 15. (Saját tud. táv.) A nyugalom teljesen helyreállt. A kereskedelem rendesen folyik. Az összes prefekturákat ujakkal helyettesítik.

Téli idő.

Budapest, április 15. (Saját tud. táv.) Fogarason, Jászberényben és Liptó-Szt.-Miklóson nagy hó esett. Valóságos karácsonyi időjárás. A gyümölcsfák elfagyta k.

Erdőégés.

Fiume, ápril 15. (Saj. tud. távirata.) Abbáziában óriási erdőégés van. A fumei tűzoltók vonultak ki az oltáshoz.

Anarchista kisasszony.

Páris, április 15. (Saját tud. távirata.) A rendőség tegnap letartóztatott egy Dupres nevű anarchistát és egy Lemasle nevű kisasszonyt, kiket az a gyanu terhel, hogy a Desbons-cufants-uton elkövetett robbantásnak ők az okozói. A nevezetteket ma kihallgatják.

A ternii fegyvergyár.

Páris, április 15. (Saj. tud. távirata.) A „Memorial Diplomatique” cikket közöl, melyben Olaszországra nézve is hasonló botrányt helyez kilátásba, mint a millyent A hlwardt Németországban okozott. Súlyosító körülmény itt még az, hogy a ternii királyi fegyvergyárról van szó. Azt mondják ugyanis, hogy a műszaki főnök gondatlansága folytán a Mannlicher- és a Carcanofegyver előállítására rossz anyagot használtak, a miért is a további gyártást beszüntették és az alpesi vadászoknak kiadott fegyvereket ismét vissza kellett venni.

Munkások zavargása.

Brüsszel, április 15. (Saj. tud. táv.) Weeste képviselő arra kérte a polgármestert, hogy Leveque ellen, aki őt bántalmazta, ne folytassa tovább a fenyegető eljárást. A sztrájk itt és a vidéken folyton nő.

Brüsszel, április 15. (Saját tud. távirata.) A zavargók és a rendőség között véres összeütközésre került a dolog, mintegy száz sebesült és számos halott maradt a küzdterén.

Tüntetés a regenskirálynő ellen.

Amsterdam, április 15. (Saját tud. táv.) A regenskirálynő ellen palotája előtt folyton tüntetnek.

Közgazdaság.

Aradi gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, április 15.

(S—ss.) A vetések állásáról minden vidékről aggasztó hírek érkeztek. Hol a fagy, hol meg a szárazság akadályozza a növényzet fejlődését.

Külföldön a vetések szintén rosszul állnak, minek következtében néhány krajczár áremelkedés volt. Erre a hét elején egy kis haussert rögtönöztek, de ez nem tartott soká, mert az esőjelzés után az árak 15—20 krral ismét visszaestek.

Azóta a régi helyzet vált uralkodóvá, de nem lehet tartós, mert ha a szárazság és fagy még néhány napig tart, az árak okvetetlenül

emelkednek a gabnaüzletben állandó javulás áll be, ami kívánatos.

Buza az eladók és kereskedők tartózkodása miatt s azért, mert malmaink magasabb árakon nem vásároltak, csak a hét elején, a haussze után emelkedett.

Tengeri, miután a szeszgyárak nem vásároltak, csökkent.

Más gabonaneműek csekély behozatal mellett változatlan árakon keltek el.

Aradon és Uj-Aradon a múlt héten el-
kelt:

buza 2800 métermázsa 7 frtől 7 frt 10 frt 20 krig;

rozs 200 métermázsa 5 frt 40 krtól 5 frt 50 krig;

tengeri 1500 métermázsa 3 frt 95 krtól 4 frt 10 krig;

zab 100 métermázsa 5 frttől 5 frt 15 krig,

— A hideg időjárás és a vetések. A hetek óta tartó szárazsághoz, mely a vetések alakulására sok helyen már fölötte kedvezőtlen befolyást gyakorolt, néhány nap óta országszerte zord szelek és téliessen hideg idő járulnak. Mi több, már fagyról is érkezőnek panaszok. Aradon péntek éjjel erősen fagyott. Budapest + 1 C. fok volt a hőmérséklet minimuma, jelöl, hogy az ország keleti, déli és északi részeiben havazások és fagy álltak be. Hó esett Felső- és Délmagyarországban egyaránt. Kassáról távirják, hogy a mezei munkálatokat tíz nap óta erős északi szél hátráltatja. Tegnap reggel 4 Reaumur fok hideg volt gyenge havazás mellett. Az álló vizeket könnyű jégkéreg vonta be s az északi szél orkánná fejlődött. Fagyról panaszoknak S.-A.-Ujhelyről és Balassa-Gyarmatról is, míg Petrováczról és Szt.-Tamásról havazást és erős hideget jelentenek.

— A kereskedelmi szerződési tárgyalások Romániával. A képviselőház közgazdasági bizottságának legutóbbi ülésén kérdés intéztetvén a kereskedelmi miniszterhez a román kereskedelmi szerződési tárgyalások iránt, a miniszter azt válaszolta, hogy Romániával a kereskedelmi viszonyok rendezése iránti tárgyalások most már pozitív alapon folyamatban vannak. Az első principiális nehézségen túlestünk, a tárgyalások megindítása iránti készség kölcsönösen kijelentetett, bizonyos elvi megállapodások létre is jöttek már s a még függőben levő pontokra nézve tegnapelőtt vette kezdetét a tárgyalás a román

kiküldöttel. A tárgyalások érdemleges részéről a dolgok jelen stádiumában természetesen nem nyilatkozhatott még a miniszter.

— Békés-Gyula és Doboz vidékén az őszi vetések napról-napra rosszabbodnak, a gazdák már sok vetést felszántottak. Nem nő semmi-nemű növény, sőt a repce szemlátomást pusztul. Buza és rozs is gyenge és ritka, esőre égető szükség lenne. Ha a hideg időjárás és a szárazság, szél továbbra is tartani fog, az egész vidéknek mintegy fél buzatermése oda lesz. A tavaszi vetések még alig kelnek; a föld nem termékeny, a téli sok nedvesség daczára száraz.

— Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi április. hó 14. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli súlyban) 47—48 krig Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 46—47 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kilon felüli súlyban) 51—51.5 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 kgr. súlyban) 51—52. krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kgr. terjedő súlyban) 49—50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilon felüli súlyban) 46—47 krig. — Közép (pkint 220—280 kgr. súlyban) 47—48 krig. — Könnyű (pkint 220 kgr. terjedő súlyban) 47—48 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilon felüli súlyban) 49—50 krig. — Közép (pkint 220—260 kilogr. súlyban) 49—50 krig. — Könnyű (pkint 220 kgr. terjedő súlyban) 47—48 krig. Sertéslelés szám: 1893. április hó 12-én volt készlet 144,569 darab. 1893. április 13-án felhajtott: 784 db. 1893. április 13-án elszállított 894 db. 1893. április 14-én maradt készletben 144,459 db. — A hízott sertés üzlet irányzata: lanyha.

Szeszüzlet.

— Április 15. —

Ezen cikknek ára és üzletviszonyai a múlt héten nem változtak.

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 50.25, kisinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter %, beéértve 85 frt fogyasztási adót.

Idegenek névsora Aradon.

— Április 15. —

Fehér Kereszt szálloda: Stern Gusztáv kereskedő, Budapest. Tisza István magánzó, Budapest. Materna Amália magánzó, Bécs. Politzer Adolf magánzó, Eszék. Weisz-család magánzók, Budapest. Nátafalusy Emil magánzó, Nagyvárad. Suhayda Béla magánzó, Csérmő. Magyar A. kereskedő, Budapest. Prüchwer Gyula szabómeister, Bécs. Dr. Hass Sándor ügyvéd, Budapest.

Vass szálloda: Strasser A. birtokos, Valemáro. Muntján György ügyvéd, Brassó. Latinovits J. főhadnagy és neje, Arad. Weisz Józsefné magánzó, Vaskó. Goldis János püspökhelynök, Nagyvárad.

Arany Kulcs szálloda: Papp Vazul esperes, Belényes. Sztán N. postamester, Seprős. Papp Tódor lelkész, Alsó-Lugos. Zászló Partényi lelkész, Szőlös. Philip Tó-

dr esperes, Postoa. Dr Téglásy N. orvos, Borosjenő. Kobos Elek tanító, Világos. Popovits Tódor lelkész, Izsó-Pallag. Karátsony József tanító, Izsó-Pallag. Moga Illés esperes, Belényes. Vörös Aranka magánzó, Temevár. Wesza József esperes, Cséffa.

Szerkesztői üzenetek.

— K. J. (T.-Bánhegyes). Magánlevelet irtunk. — S. K. (Arad). Nem közölhető. Kérjük, hogy a papirnak csak egyik oldalára sziveskedjék írni. — X. (Arad). 1. Jogvégtetés. 2. Sarlot Domokos főkapitány. 3. Ujabb határidő mégéddig, tudunkkal, nincs kitéve. — R. T. (Budapest). Megkaptuk, köszönet. — Sevil. (Arad). „Nidificatio“ latin szó; annyit jelent, mint fészkelés, fészekrakás. Abban mi is egyet értünk önnel, hogy a sok idegen szó zavarja az olvasót. Hja, de ilyen a „fin de siècle irodalom.“ — H. G. (Arad). Mint láthatja, felhasználtuk. Ehez hasonlókat mindenkor szivesen veszünk.

KIS LOTTO.

Budapesti:

57, 12, 66, 4, 82.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.*

Köszönetnyilvánítás.

Felejtetlen férjem, illetve édes atyánk

ifj. Andrányi Károly

elhalálása alkalmából irányunkban nyilvánult részvétért fogadják az illető hatóságok, testületek és barátaink hálás köszönetünket.

Özv. Andrányi Károlyné és gyermekei.

Gyakornoki állás.

Az első magyar általános biztosító társaság aradi főügynökségénél egy a kereskedelmi akadémiát végzett és szép írással bíró fiatal ember mint gyakor-nok rögtön alkalmaztatik. 282 2--2

Vendéglő a „magyar koronához“ (Petőfi-utca 9.)

Ma vasárnap, 1893. ápril hó 16-án

Vendéjátéka a budapesti első

ORPHEUM-TÁRSASÁGNAK

(Goldberger J. igazgatása alatt.)

Ma és mindennap

Különlegesség! Különlegesség!

kalabriászjátzsma

igen mulatságos Igen mulatságos

Schloime mint Patient

bohózat énekkel Calbachtól. Fellépte a híres

ROHMES-TRIONAK

valamint az összes szerződött tagoknak.

adatik elő mint budapesti különlegesség.

Előleges jelentés.

Hétfőn, 1893. április 17-én

itt először

a kalabriászjátzsma törvény előtt.

Naponként új és illedelmes gazdag műsor, melyen családok is részt vehetnek.

Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj 50 kr.

Kitűnő ételek és italokról, valamint pontos kiszolgálatról a vendéglős gondoskodik.

SCHREYER FERENCZ,

vendéglős.

Fehérnemű tisztító intézet Hasszinger-utca 4. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kornak megfelelő

fehérnemű mosó és tisztító intézetet

nyitottam, azt gépekkel felszerelve, oly bécsi szakavatott munkaerővel láttam el, hogy a n. é. közönség legmesszebb menő igényeinek is megfelelhettek. Elvállalok urí ingek, gallérok, kézelők, női fehérneműek és minden e szakba vágó munkákat

a legolcsóbb áráért,

és pedig: egy gallér 2 kr., egy pár kézelő 3 kr., gallértalan urí ing 12 kr., gallér és kézelővel urí ing 16 kr.

Tisztelettel:

SCHWARCZ ZSIGMOND

Hasszinger-utca 4. sz.

Fehérnemű tisztító intézet Hasszinger-utca 4. sz.

Értesítés.

Mélyen tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe bátorkodom ajánlani a

tavaszi évadra nagy ruharaktáromat

mindennemű

férfi-, fiu- és gyermekruhákából.

Az eladásnál ezentul is eddigi, ismeretes elveimet követendém úgy a megbízhatóságban valamint az **árak nyújtányos megszabásában**, minélfogva minden tulajzetés előre kizártnak tekintendő. Ez árak következők: **Férfi öltönyök 8-25 frtlig. Felöltöny 10-20 frtlig. Fiu öltöny 3-12 frtlig, gyermek jelmezek a legegyszerűbbtől a legpompásabbig 3 frttól 12 frtlig.** Gyermekek és fiu felöltőkből óriási készlet minden árakban.

Ezenkívül nagy raktárom van valódi

angol és brünni gyapjukelmékben

melyekből mérték szerint **24 óra alatt** a legújabb divat szerint jólálló és választékos szabású öltözeteket készítek **20 frttól egész 40 frtlig.** Tény, hogy **nincs nagyszerű kirakatom nagy tükör üveg táklákból,** de van a **legnagyobb raktárom** saját készítményű ruhákban, melyekért mindenkor kezeséget vállallok. 244 3-3

Kiváló tisztelettel

MOSKOVITZ,

ARADON, a színházépületben.

A WEITZER JÁNOS

gép-, waggonyár és vasöntőde részvénytársaság

1892. évi osztalék-szelvényei folyó évi április hó 20-tól kezdve darabonként 7 frttal a következő helyeken váltatnak be:

Aradon: Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnál.

Budapestben: A magyar ipar és kereskedelmi bank részvénytársaságnál.

Bécsben: Schoeller & Comp. bankháznál.

Az igazgatóság.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étványhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása céljából.

Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor
Egész dobozzal 70 kr. — fél dobozzal 35 kr.

Kapható

Austr.-Magyarország

gyógyszertárakban és droglétáinak.

Fő letét:

Kwizda Ferencz János

osztrák os. és k. és román kir.

udvari szállító, kerületi gyógyszerész

Korneuburgban, Bécs mellett.

137 4-15

Tessék a mellékelt védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni: **Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor.**

SALICYL-KÉSZÍTMÉNYEK KIELHAUSER H.-tól Grácban.

Dr. Heyden drozdai laboratóriumában előállított Salicylsav világhírre tett szert, mint óvanyag mindennemű erjedés és rothadás ellen alkalmas keverékben a leghatásosabb, utélérhetlen óvszerül bizonyult a **bőr, haj és fogak** épségének megőrzésére, a mennyiben a megtámadott szervekben elejét veszi a rothadásnak s minden azzal összefüggésben levő kóros jelenséget megszüntet.

Salicyl-szájviz megóvja a fogakat a szuvasodástól s a mennyiben lyukas fogak volnának, úgy azok üregeibe behatolva, megszünteti az ott levő nyál- és ételmaradékok erjedését és ezzel a kellemetlen szájbüzt. — Egy üveg ára **60 kr.**

Salicyl-fogpor hasonlóképp hat mint a szájviz s mindennapi rendes használat mellett a fogakat vakító fehérré s a foghúst egészséges pirossá teszi. — Egy doboz ára **50 kr.**

Salicyl-fogpaszta a fogpor említett jó tulajdonaival bír s szilárd alkatánál fogva különösen utazásoknál nagyon előnyös. — Egy darab **60 kr.**

Salicyl-hintőpor utólérhetlen lábizzadás ellen, összehuzza a talp és az izzadó bőrfelület izzadság kiválasztó szerveit s az oly kellemetlen izzadást megszüntetvén, elejét veszi a lábak bűzösségének is. Kitűnő óvszer hosszú gyalogolásoknál lábfelfesedés ellen. — Egy doboz ára **50 kr.**

Salicyl-pipereszappan ment minden felesleges lúgtartalomtól s így a bőrt nem szárítja ki, sőt annak természetes üdéségét fentartja s elpusztítja a bőr élőseleit. — Egy db ára **35 kr.**

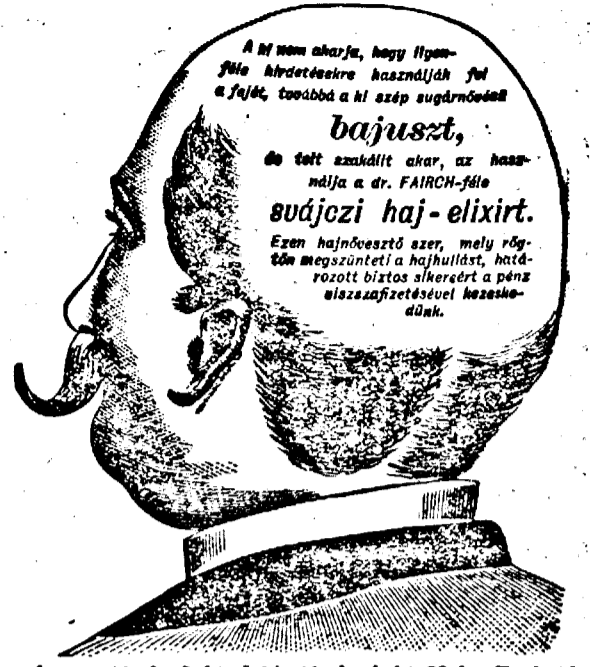
Salicyl-hajkenőcs megóvja a haját a kiszáradás- és szétrepedéstől, azonkívül a haj tövén elősködő hasadó pikkelygombák, mely a kopaszaságnak legtöbbször oka, megöli, s így a hajkihullást meggátolja. — Egy darab ára **50 kr.**

Salicyl-pipereviz az arc- és kézbőrt megóvja a levegő érdességétől, bársony simává s puhává teszi s természetes üde színét megőrzi s a bőrhámilást s bőrtakákat ellárolítja. — Egy üveg ára **70 kr.**

Kapható: **Török József** pesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS,

az „Angyalhoz” címzett gyógyszerárakn Aradon, Asztalos Sándor-utca I. sz.

Aki nem akarja, hogy ilyenféle hirtetésekre használják fel a fejét, továbbá a hi szép sugárzóssá **bajuszt,** de telt szakállt akar, az használja a dr. FAIRCH-féle **svájci haj-elixirt.** Ezen hajnövesztő szer, mely rögtön megszünteti a hajhullást, határozott biztos sikereért a pénz visszafizetésével kezeshetünk.

Ára: 1 nagy tégely 2 frt, 1 kis tégely 1 frt 20 kr. Kapható a

svájci Haj-Elixir

magyarországi főraktárában

BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 8.

Szétküldés vidékre az összegnek készpénzben vagy levélbélyegben előre való beküldése esetén bárhova bérmentve és teljes titoktartás mellett, vagy pedig utánvétellel bérmentetlenül.

164 6-12

!! Olcsó üzleti papirzacskók nagyban !!

Uj üzlet megnyitás.

RÓNAY és BARTOS

fűszer, gyarmatáru, csemege és borkereskedés

Arad, Szabadságtér, ó-színházépület.

Bizományi nagykereskedés.

Valódi francia champagnei pezsgőborok nagykereskedése.

Az első budapesti pálinka-eszencia és áthergyár összes gyártmányainak nagykereskedése.

Décsy György és Társa első kispesti gépolaj és kenőcsgyár összes gyártmányainak kizárólagos nagykereskedése Délmagyarország és Erdélyre.

Gőzhengermalmi lisztek nagykereskedése.

Árjegyzék:

1 kiló	Jamaica kávé legfinomabb	2 frt	— kr.
1	Cuba	2	—
1	Mocca	2	08
1	Gyöngy	2	05
1	Pörkölt	2	10
1	Aranyjáva kávé	2	10
1	Cuba másodrendű	1	85
1	Mazsola elsőrendű	—	56
1	Mazsola másodrendű	—	52
1	Mandola friss elsőrendű	1	15
1	Olaszmogyoró nagy	—	44
1	Chocoládé valódi francia	1	85
1	üveg 7 decziliteres francia coonac	1	30
1	3/2	—	75
1	valódi francia pezsgő elsőrendű	4	20
1	— másodrendű	3	—
1/2	liter valódi jamaicai kitűnő rum	1	45
1/2	— belföldi finom rum	—	65
1	osomag tejgyertya elsőrendű	—	45
1	— másodrendű	—	40
1	kiló francia cacao elsőrendű	4	60
1	— olasz szalámi kitűnő	1	80

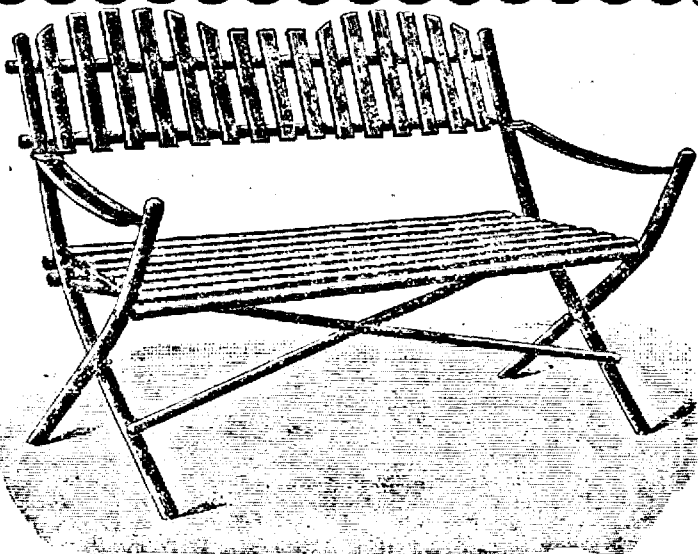
Továbbá mindennemű csemegek és sajtok a legolcsóbb árak mellett.

Nagyobb összegre menő postai rendelvényeket portómentesen küldünk.

Pannonia gőzmalmi liszteket, gépolajokat és kocsikenőcsöket jó hiteli egyéneknek 249 4-2 havi hitelre adunk.

Tisztelettel ajánljuk magunkat a helybéli és vidéki t. cz. közönség nagybecsű pártfogásába

RÓNAY és BARTOS.

Kertiszékek, padok

és egyéb

finomabb butor,

tölgy- és bükkfa-parquetták,
sétabotok

18 17-*

a borosjenői faiparszövetkezet gyárából.

Megtekinthetők és részletekben is megvehetők az aradi és csanádi egyesült vasutaknak **Andrássy-tér 20 sz. (Arena-épület)** alatti mintaraktárában. — Nagyobb megrendelések **jelentékenyen leszállított áron** ugyanott, vagy közvetlenül a borosjenői gyárban eszközölhetők.

BOROSJENŐI FAIPARSZÖVETKEZET.

Javításokat szakavatottsággal eszközöl.

EGRY LEHEL ELEMÉR

ezelőtt

BRAUSWETTER V.

óra-, ékszer- és látszerészeti raktárában

ARAD, Vörösmarty-utca 3.

Ugyanott minden e szakmába vágó javításokat szakavatottsággal eszközöl

olcsó árak mellett.

Különlegességek hófény elleni vadász szemüvegekben.

241. 3-3.

Olcsó árak.

A világhírű Diaphragma szemüvegek egyedüli raktára.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Kárpitos és diszítő

STEIGER WALD A.

Butorgyáros Aradon.

BÚTORRAKTÁR:
ANDRÁSSY-TÉR 17. SZÁM.

BÚTORGYÁR:
P. VÁLASZTÓ U. 32. SZ.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat

szalon, ebédlő és hálószobákból,

ugyszintén a legizlésteljesebb

kárpitos bútoraimat,

különösen a **minden versenyt kizáró** ugy **hazai,** mint **amerikai dió és tölgyfából** készült butoraimat.

Elfogadok mindennemű megrendelést teljes lakberendezésekre minden stylü kivitelben

előnyös feltételek és olcsó árak mellett.

— Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek. —

243. 8-10.

Gabona zsákok,

repcze ponyvák,

gépszijak, géphevederek,

kitűnő minőségű gépolaj,

mindennemű, a legjobb bácskai kenderből készült 250 9-13

kötél áruk,

tisztított kenderkóc,

háztető-lemez, háztető-fény,

szép diószínű, a fának tartósságát képező **CARBOLINEUM-festék,**

fonott lószőr, tehen szőr,

tengeri fű

gyári áron a legjobb minőségben kapható

Reich B. Károlynál

Arad, Szabadságtér 1. sz.

Nyereménytulajdonosok kerestetnek!

Gazdátlan

20 millió forint

hever eddig még fel nem vett sorsjegy fő- és melléknyereményekben. A Telegraph sorsolási lap szerkesztő-sége vállalkozott arra, hogy az illető mit sem sejtő tényleges birtokosokat felkutassa és őket a nyeremény birtokosává tegye. A sorsjegybirtokosok kéretnek, hogy sorsjegyeik minőségét, sorozatait és számait a „Telegraph” szerkesztőségével saját érdekükben is levélileg közölni sziveskedjenek, hogy az illető nyereménytulajdonosokat így módon felfedezhesse. — Előfizetési ár a „Telegraph” című hatodik évfolyamban megjelenő hiteles sorsolási lapra

egész évre csak 1 frt.

Előfizetőinek még egy nagyszerű előnyt is nyújt, t. i. évenként

20 drb. Józsv-sorsjegyet

sorsol ki előfizetői között,

mely sorsjegyek negyedévenként sorsoltnak ki és 20,000, 30,000, 40,000 koronás főnyereményekre játszanak és egy nyereményül okvetlenül kisorsoltnak. Oly sorsjegybirtokosoktól, kik a lapra elő nem fizetnek, 10 kr. válasz-bélyeg kéretik. Julius 1-éig előfizetők részt vesznek már az 5 darab Józsv-sorsjegy kisorsolásában és szétosztásában. — A „Telegraph” sorsolási közlöny kiadóhivatala, Budapest, Váci-körút 43. 191 4-6

Elismert legtisztább

alkalikus

KRONDORFI SAVANYVIZ

asztali-

235 5-5

és

gyógy-víz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír **köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.**

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható **ARADON** minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám.

4603 | 893.

237 1-3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter urnak 19468 | VI-II. 903. sz. a. kiadott körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az árukereskedelmi forgalomban a koleravész miatt még fennálló korlátozások 1893. évi márczius hó 3-tól kezdve hatályon kívül helyeztetek.

Vagyis: rongyok, ócska ruha, ócska lábbeli, használt ágy és fehérnemű, valamint ócska alattások és kötelek is, úgy a szorosan vett belforgalomban, (Horvát-Szlavon országok kivételével) mint a külföldre való rendeltetéssel szállíthatók. A külföldre természetesen csak akként, a mennyiben ezen államokban esetleg még fennálló beviteli tilalmak azt meg nem akadályozzák. Horvát-Szlavonországra nézve a szállítás következőleg szabályoztatik.

1. Magyar, Horvát és Szlavonországok oly törvényhatósági területeiről, melyek a járvány egész ideje alatt fertőzve nem voltak, a rongyok minden megszorítás nélkül szabadon ki és bevihetők.

2. A magyar, horvát-, szlavonországi fertőzve volt vagy most is fertőzött törvényhatóságok területén fekvő nem fertőzött helyek és községekből a rongyoknak közvetlenül a hazai papírgyárakba feldolgozás végett szállíthatók és sűpedig csak az esetben, ha az illető község közegészségi hatósága írásban igazolja, hogy a kérdéses rongyok származása nem kolera-gyanus.

3. Azon községekkel szemben, melyek fertőzve voltak, vagy most is fertőzve vannak, a rongyok forgalmát illető tilalom továbbra is szigoruan érvényben marad.

Arad, 1893. márczius hó 20-án.

A városi tanács.

DÜRR TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványvíz kereskedése

az „arany

ARADON, fő-ut 2. sz.

szarvashoz.”

a városházzal szemben.

Bátorkodunk a nagyérd. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy mindennemű **friss töltésű**

ásvány- és gyógyvizek

megérkeztek és jutányos áron kaphatók.

Továbbá ajánljuk mindenféle friss

fűszeráruinkat és csemegéinket,

finom

liqueuröket, magyar és francia pezsgő és cognacot.

Szives tudomásvétel végett, hogy nálunk **okmány- és levélbélyeg-jegyek** szintén kaphatók.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel

DÜRR TESTVÉREK.

Árjegyzéket bárkinek bérmentve küldünk.

278 1-*

Egy jó házból való erkölcsös fiu tanulónak felvétetik.

Szabott ár!

Szabott ár!

Tavaszi 1893.

Öltönyök . . . 10.— frttól 16 frtig.
Cheviot öltöny 12.— frttól 25 frtig.
Camgarn . . . 14.50 frttól 30 frtig.
Jaquett . . . 23.— frttól 30 frtig.

Felöltők . . . 9.— frttól 28 frtig.
Köpenyek . . . 12.— frttól 27 frtig.
Nadrágok . . . 2.75 frttól 12 frtig.

Szabott ár!

Szabott ár!

Nagy választék fiu- és gyermek kostümekek és felöltőkben

a legolcsóbb szabott árak mellett.

NEUMANN M. legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza

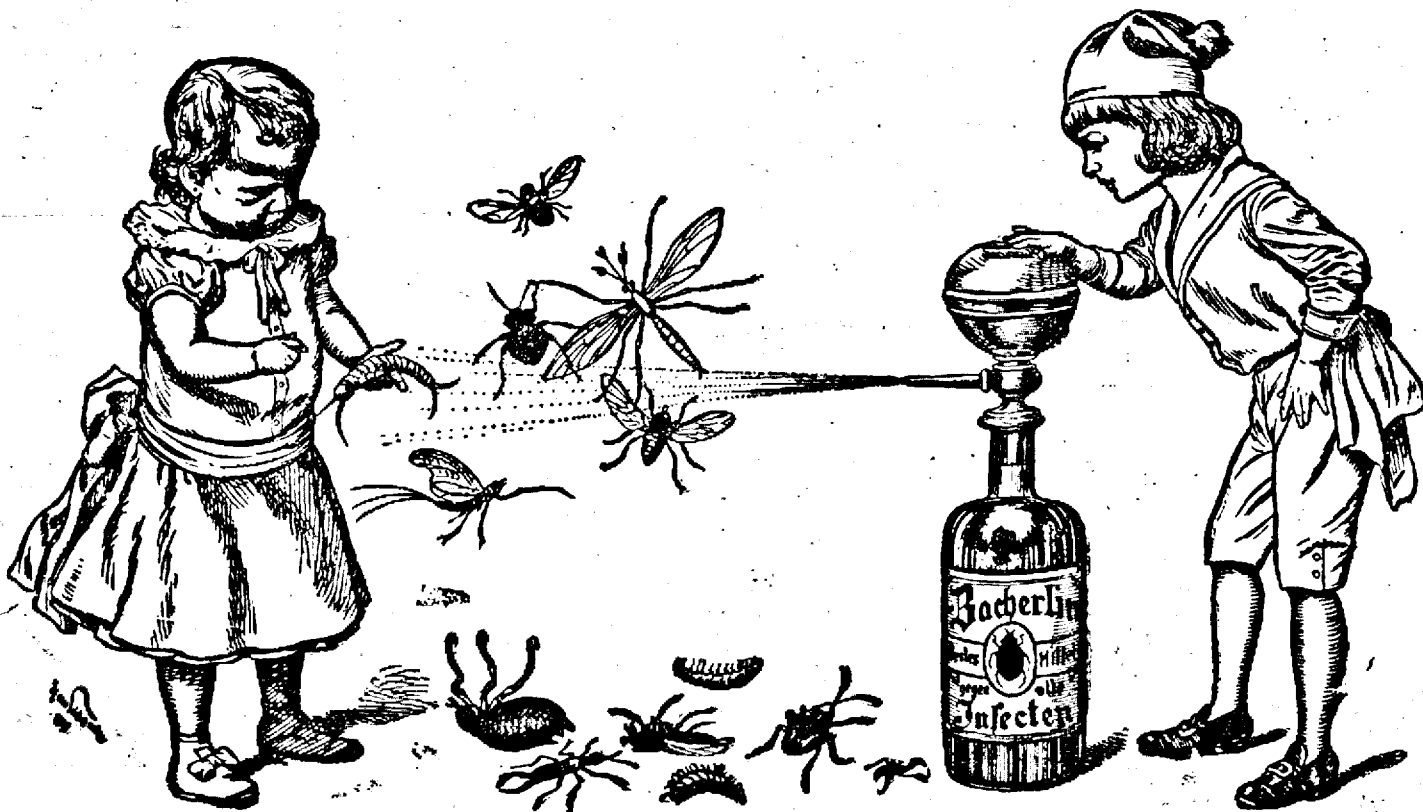
Andrássy-tér 9. ARADON. Andrássy-tér 9.

246 3-4

Szabott ár!

Szabott ár!

Elővigyázat a Zacherlin bevásárlásánál!

A csodálatra méltó hatásu „Zacherlin“ ismérvei: 1. a lepecsételt palaczk, 2. a „Zacherlin“ név.
Ára üvegenként 15 kr, 30 kr, 50 kr, 1 frt. A megtakarító-készülék 30 kr.

239 b 1-8

A valódi Zacherlint az alábbi helyeken árulják:

Aradon:
MARX és FEJER,
KARÁTSONYI ANTAL,
AMTMANN LAJOS,
BAUMANN BENEDEK,
BRUNNER C. és FIA,
DENGEL LAJOS,
DENGEL BÉLA,
DRATSAY LAJOS,
DÜRR TESTVÉREK,
DUZSEK FERENCZ,
ELES ARMIN,
GEBHARDT J. és FIA,
GUTTMANN SAMU,
HUBERT BERNAT,
KAMENSKI K.,
KOTORAKI MLADEN,
ILLICS ARZEN,
BELGRADER K. és Társa.
MEER MOR és FIA,
NAGY FARKAS,
NEULANDER ZSIGMOND,
OBETKO KALMÁN,

POLLAK JOZSEF,
PREISACH VILMOS,
SIMON KAROLY,
STEINITZER N.,
TONES EDE
WECHSLER JÓZSEF,
WEISZ DAVID,
ifj. WEISZ MOR,
SCHWARZ M.,
SCHERFENEDEK M.,
KACSER SAMU,
ERNYEY GY. és PRINNER

Uj-Aradon:
LISZKOVETZ ANTAL.
ZIMMER MÁTYÁS,

Almásán:
MESNER B. É.

Battonyán:
GELLER FERENCZ,

Borosjenőn:
BLAU DÁVID,
STRAUSZ IGNÁCZ,

Buttyinban:

KRAUSZ PÉTER,

Csermőn:

HOLLÄNDER SAMU,

Kevermesen:

GRÜNBERGER MÓR,

M.-Pécskán:

KÖNIGSTHAL LIPOT.
FLEISCHMANN HERMAN,
TURSZKY NÁNDOR,
VOJTEK KALMAN gyógsz.

Pankotán:

PAVLOVITS CONSTANT.,
RIGLER ISTVÁN,

Perjámoson:

BRUNNER KALMAN,
JOCHMANN K. özvegyc,
STEFAN MIKLÓS,

Radna-Lippán:

FREULICH TESTVÉREK,
SCHAEFFER ANTAL.
SCHWARZ FERENCZ,

Soborsinban:

BLAU MOR és FIA,

Uj-Szt.-Annán:

HENNY KAROLY.

Világoson:

SCHUBERT és GOLDSTEIN.
WEBER JANOS.

Vingán:

KLEEMANN N.

Valyemáren:

KOHN LIPÓT.